

પ્રવચનકાર :

પૂ મુનિપુંગવશ્રી ચન્દ્રશેખરવિજયજી

૦ કેમલ પ્રકાશન ટ્રસ્ટ ૦

: પ્રવચન સમવતારક અને સ્વરૂપાલોક :

મુનિરાજશ્રી ભાનુચંદ્રવિજયજી



ઉજવણીના
'રાષ્ટ્રીયસ્તર'નો
વિરોધ શા માટે ?

ભગવાન મહાવીર ફરાર પડે ?? ઓહ

શ્રી જિનશાસનશિશુ [મુનિશ્રી બાનુચન્દ્રવિજયભ.]

તીર્થંકર પરમાત્મા શ્રી મહાવીરદેવની રથ મી નિર્વાણ-
શતાગ્નિની રાષ્ટ્રીય ઉજવણીમાં એક પછી એક અનેક કૌભાંડો
ઉજવવાની જાહેરાતો થતી જાય છે. એમાંનું એક કૌભાંડ છે
' તીર્થંકર પરમાત્મા મહાવીરની હાલતી ચાલતી ઇસ્ટમેન કલર
ફિલ્મ ! ' તીર્થંકર મહાવીરદેવના જીવન ચરિત્રને સંસ્પર્શ કરતા
કેઈ પાત્રો આમાં રજૂ કરાશે.

આપણાં દેવાધિદેવ મહાવીરપ્રભુએ ત્રણ જગત ઉપર વાત્સ-
લ્યનો ધોધ વર્ષાવ્યો ! કારુણ્યનો અંતઃ-સ્ત્રોત છોડ્યો ! ' સવિ-
જીવં કરુ' શાસ્ત્રન રસી' ની બળ્ય ભાવનાના સ્વામી એ પરમા-
ત્માએ; મહાવીરદેવની પૂર્વેના ત્રીજા ભવમાં આ ભાવનાના બળે
જ ' તીર્થંકરત્વ ' પ્રાપ્ત કર્યું ! જગત ઉપર અપ્રતિમ ઉપકારની
મેઘ-વૃષ્ટિ કરનાર એ જગત્-પિતાએ સાડા બાર વર્ષો સુધી
ચોર ઉપસર્ગો અને પરિપ્રહોની યાતનાઓને સહન કરી.... હસતે
હૈયડે અને મસ્તીભર્યા મુખડે ! એમણે જગતને મહાન સંદેશ
સુણાવ્યો. ' આફતોની ઝંડાંઝૂંઘીના ટાણે પણ તમે સમતાનું પાન
ચાવજો; સહનશીલતાનું તાંબુલ ચાવીને તૃપ્તિનો ઓડકાર લેજો;
આગ બનીને આવેલા આહમીને આંસુની વૃષ્ટિથી ઓળચોળ
બનાવજો. ' લોકોત્તર તીર્થંકરદેવની અપ્રતિમ વિશ્વ-હિતકારિતા,
અપૂર્વ સમત્વ, અદ્વિતીય તારકતા અને અપરિમેય વત્સલતાનો
વિચાર કરતાં પણ હૈયું ઝૂકી જાય છે.

આવા દેવાધિદેવની ફિલ્મ ઉતરે એ પણ આપણે માટે
કેવી રીતે સદા બને ? આ ફિલ્મમાં કામ કરનારા અભિનેતા-
તાઓ દેવા હોય છે એ શું આપણાથી અજાણ છે ? જેના
અંગ-અંગમાંથી વિકાર અને વાસનાના લડલડ અગ્નિ-કળો
નીકળી રહ્યા હોય.... જેના હૃદયમાં વૈષયિક ભૂતાવળો ધામા
નાખીને બેઠી હોય.... જેના ઓઠ અત્યંત ખીમત્સ ગીતો ગાઈને
ખરડાઈ ગયા હોય.... એવા એ અભિનેતાઓ ' મહાવીરદેવ ' નું
પાત્ર ભઈને બિભા રહેશે. આથી ભયાનક પરમાત્મા મહાવીરદેવની
મરકરી ખીજ કઈ હોઈ શકે ? (અનુસંધાન ટાઈપેજ ૩ પર)

“મહાવીર શાસનનો વધારો”

દેવાધિદેવ તીર્થંકર પરમાત્મા મહાવીરદેવના રપ૦૦મા
નિર્વાણ પ્રસંગની

ઉજવણીના ‘રાષ્ટ્રીયસ્તર’નો
વિરોધ શા માટે ?

: પ્રવચનકાર :

પૂ. સિદ્ધાન્તમહોદધિ; કર્મશાસ્ત્રનિપુણમતિ; સુવિશુદ્ધ-
સંયમમૂર્તિ; પરમવાત્સલ્યનિધિ; ત્રિશતસુવિહિતસુવિનીતશ્રમણગણ
સાર્થાધિપતિ; શ્રી જિનશાસનાલંકાર સ્વર્ગીય સૂરિશેખર

શ્રીમદ્ વિજય પ્રેમસૂરીશ્વરજી મહારાજના શિષ્યરત્ન

પૂ. મુનિરાજશ્રી ચન્દ્રશેખરવિજયજી મહારાજ

: પ્રવચન-સમવતારક અને સમ્પાદક :

પૂ. પ્રગુરુદેવ મુનિપ્રવરશ્રી ચન્દ્રશેખરવિજયજી મહારાજના
શિષ્યરત્ન પૂ. ગુરુદેવ મુનિરાજશ્રી જયચન્દ્રવિજયજી
મહારાજના લઘુવયસ્ક શિષ્ય

મુનિરાજશ્રી બાનુચન્દ્રવિજયજી

: પ્રવચન સ્થળ :

નગરશેઠનો વંડો, અમદાવાદ-૧

ભૂમિકા

વીતરાગ સર્વજ્ઞ તીર્થંકર પરમાત્મા મહાવીરદેવના ૨૫૦૦ વર્ષના નિર્વાણ કલ્યાણકના અવસરે; ભારત સરકાર દ્વારા ભગવાન મહાવીર સ્વામિજીની રાષ્ટ્રીય સ્તરે ઉજવણી ઉજવવાનું નક્કી થયું છે. વસ્તુતઃ આ ઉજવણી પરમાત્માના નિર્વાણ કલ્યાણક પર્વને ઉદ્દેશીને કરાતી નથી. કિન્તુ ૨૫૦૦મી નિર્વાણ જયન્તિ રૂપે કરાય છે. જે ઉજવણી પરમાત્માને ‘વીતરાગ’ ‘સર્વજ્ઞ’ ‘તીર્થંકર’ આદિ તરીકે રજૂ ન કરતાં; ‘ભારતના મહાન તત્ત્વ ચિંતક...સામ્યવાદના પિતા...સમાજ સુધારક’ આદિ રૂપે રજૂ કરે છે. આથી; અને આવા બીજા ઢગલાંબંધ કારણોથી; તીર્થંકર પરમાત્મા ભગવાન મહાવીર દેવની ઉજવણીનો અનેક જૈનાચાર્યો વિરોધ કરે છે.

ગોતાની માતા ‘મહાસતી’ હોવા છતાં તેને વિકૃત રૂપાન્તરે જે જગત્માં પ્રસિદ્ધ કરાય; તો કોઈ પણ સાચો માતૃભક્ત પુત્ર માતાની આવી પ્રસિદ્ધિથી ખૂશ થાય નહિ જ. બલકે એનો પ્રત્યક્ષપણે પ્રતિકાર કરે જ. અને તો જ એ પુત્રની માતૃભક્તિ અવિચલ રહી શકે છે.

આ જ ન્યાયે; દેવાધિદેવ મહાવીર પ્રભુના જ અનુયાયીઓ; ‘રાષ્ટ્રીય સ્તર’ની પરમાત્મા મહાવીરદેવની ઉજવણીનો વિરોધ કરે છે.

વિરોધ કરનારાઓ ઘણાં જૈનાચાર્યો અને જૈન સાધુવરો પૈકીના એક વિરોધક છે; સિદ્ધાન્ત-શાસ્ત્રના મહાનિપુણ; અને કર્મશાસ્ત્રના અદ્વિતીય વિદ્વાન; ત્રણસો મુનિવરોના પ્યારા પરમ ગુરુદેવ સ્વ. આચાર્ય-શિરોમણિ શ્રીમદ્ વિજય પ્રેમસૂરીશ્વરજી મહારાજના શિષ્યરત્ન અને મારા પ્રગુરુદેવ મુનિવર શ્રીમદ્ ચન્દ્રશેખરવિજયજી મહારાજ !

પૂ. પ્રગુરુદેવશ્રીનો જે ઉગ્ર વિરોધ છે એને સમજવા માટે આ પુસ્તિકા ખૂબ જ ઉપયોગી થઈ પડશે. પૂ. પ્રગુરુદેવશ્રીની ‘ઉજવણીના ‘રાષ્ટ્રીયસ્તર’નો વિરોધ શા માટે?’ એ વિષય ઉપર એક જાહેર ધર્મદેશના નગરશેઠના વંડામાં તા. ૨૧-૪-૭૪ અને રવિવારના રોજ યોજાઈ હતી. એ નિમિત્તે અખિલ ભારતીય સંસ્કૃતિ રક્ષક દળ તરફથી જાહેર આમંત્રણ પત્રિકા પ્રગટ કરાઈ હતી જે આ પુસ્તિકામાં અન્યત્ર આપવામાં આવી છે. ૭ હજાર માનવોની જંગી મેદની વચ્ચે અને ૪૦ સાધુ અને ૧૦૦ સાધ્વીઓની ઉપસ્થિતિ વચ્ચે; પૂ. પ્રગુરુદેવશ્રીનું હૃદયંગમ અને તર્કબદ્ધ પ્રવચન; સવારના ૯ વાગ્યાથી ૧૧૧૧ વાગ્યા સુધી ચાલ્યું હતું.

એ પ્રવચનની અવધારણા કરી લઈને અને; સંક્ષિપ્ત નોંધ કરી લઈને ત્યારબાદ મેં પરિશ્રમ પૂર્વક એ પ્રવચનને સુવિસ્તૃત રીતે લખી લીધું; જે આજે પુસ્તિકા રૂપે તમારા હસ્તકમળને શોભાયમાન બનાવી રહ્યું છે.

પૂ. પ્રગુરુદેવશ્રીના રાષ્ટ્રીય ઉજવણીના વિરોધને વ્યક્ત કરતાં ઘણાં પેમ્ફલેટો; પુસ્તિકાઓ તથા પોસ્ટરો; આજ પૂર્વે પ્રગટ થઈ ચૂક્યાં છે.

તેમ છતાં એ સહુમાં વિશિષ્ટ ભાત પાડતી પૂ. પ્રગુરુદેવની આ પ્રવચન પુસ્તિકા; જે તમારા અંતરમાં રાષ્ટ્રીયસ્તરની ઉજવણીની ભયંકરતાને સમજાવી જાશે તે; આ પુસ્તિકાને પ્રગટ કરવા પાછળ કરાગ્યેલો મારો પુરુષાર્થ સાફદેખે આજશે.

કોઈ પણ જાતના પૂર્વગ્રહ અને દુરાગ્રહ વિના, આ પુસ્તિકાનું રાષ્ટ્રીય ઉજવણીના સમર્થકો પણ જે મનનપૂર્વક વાંચન કરશે, તે જરૂર એમને પણ એમની ક્ષતિઓની સાક્ષાત્કૃતિ થશે જ. એવી મારી દઢ આધા છે.

પૂ. આચાર્યદેવ શ્રીમદ્ વિજયદાનસૂરીશ્વરજી
જ્ઞાનમંદિર, કાળુપુર રોડ
અમદાવાદ-૧.
તા. ૨૩-૪-૭૪
તિથિ વૈ. શુ. ૧

લિ.
પરમગુરુદેવ
સૂરિપ્રેમ-ચન્દ્રશેખર-જયચન્દ્ર
ચરણારવિન્દમકરન્દેન્દિન્દર
સુનિ ભાનુચન્દ્રવિજય

અમદાવાદના સકળ સંઘને ભાવભર્યું
આમંત્રણ

જાહેર પ્રવચન

અમને જણાવતાં અત્યંત હર્ષ થાય છે કે સિદ્ધાન્ત મહોદયિ સચ્ચારિત્ર ચૂડામણિ, કર્મશાસ્ત્ર નિપુણમતિ, પૂજ્યપાદ રવ. આચાર્ય ભગવંત શ્રીમદ્ પ્રેમસૂરીશ્વરજી મહારાજ સાહેબના શિષ્ય પૂજ્યપાદ મુનિશ્રી ચન્દ્રશેખર વિજયજી મહારાજ સાહેબનું જાહેર પ્રવચન નગરશેઠના વંડામાં રાખવામાં આવેલ છે.

રાષ્ટ્રીયસ્તર ઉપર જે વીર-નિર્વાણી ૨૫ મી શતાબ્દિની ઉજવણી થવાની છે તેના અંગે એ પ્રકારના વિચારો વધી રહ્યા છે. આ અંગે ઉપરોક્ત મુનિશ્રી વિસ્તારથી પ્રકાશ પાડીને દરેક વિગતો સાથે સમજૂતિ આપશે.

અમારી સહુને હાર્દિક વિનંતિ છે કે આ પ્રવચન સાંભળવા માટે આપ સહુ અવશ્ય પધારશો. કોઈ પણ જાતના પૂર્વગ્રહ વિના જે આ પ્રવચનનું શ્રવણ કરવામાં આવશે તો ઘણી મૂંઝવણો અને ગેરસમજો દૂર થઈ જશે, એવી અમારી શ્રદ્ધા છે.

વિષય :

ઉજવણીના 'રાષ્ટ્રીયસ્તર'નો વિરોધ શા માટે ?

સમય : રવિવાર તા. ૨૧-૪-૭૪ સવારે ૯-૦૦ થી ૧૧-૦૦

સ્થળ : નગરશેઠનો વંડો, ઘીકાંટા રોડ, અમદાવાદ-૧,

લિ.

○ અખિલ ભારતીય સંસ્કૃતિ રક્ષક દળ

ઉજવણીના 'રાષ્ટ્રીયસ્તર'નો વિરોધ શા માટે ?

મજ્જલં મગવાન્ વીરો મજ્જલં ગૌતમ પ્રમુઃ ।

મજ્જલં સ્થૂલભદ્રાદ્યા જૈનધર્મોઽસ્તુ મજ્જલમ્ ॥

ત્રણ મંગલોનો વિરહ :—

અનન્ત ઉપકારી તીર્થ'કર પરમાત્મા દેવાધિદેવ મહાવીરસ્વામિભિ
એ આ જગતનું એક ઉત્કૃષ્ટ મંગળ છે. બીજું મંગલ ગણધર ભગવાન
ગૌતમ સ્વામિભિ છે. ત્રીજું મંગલ મહામુનિ કામવિજેતા ભગવાન સ્થૂલ-
ભદ્રાદિ છે.

આ ત્રણે વિશ્વના ઉત્કૃષ્ટ મંગલભૂત તત્ત્વો છે. આજે આપણી પાસે
આ ત્રણ મંગલો વિદ્યમાન નથી. એ મંગલોના અસ્તિત્વથી આપણું
જીવન આપણે માંગદ્યથી ભરપૂર કરી શકીએ એવી આજે સ્થિતિ નથી.
કેમકે એ મંગલો વિશ્વની આ ધરતી ઉપર આજ હયાત નથી...મહાવિદેહ
ક્ષેત્રાદિમાં તીર્થ'કર ભગવંતો સદા-સર્વદા ભાવનિક્ષેપે વિહરતા રહે છે.
એથી ત્યાં એ ભગવંતો રૂપ મંગલની સર્વદા હાજરી છે. આ ભરત
ક્ષેત્રાદિમાં આ મંગલોનો આજ વિરહ છે.

સહભાગ્યે એક મંગલ વિદ્યમાન :—

પરંતુ આપણું એક મહદ્સહભાગ્ય એ છે કે એ ત્રણ મંગલોનું જનક
જે મંગળ છે એ આજે ય હયાત છે. આ પૃથ્વી ઉપર-આપણે જ્યાં
રહીએ છીએ-ત્યાં આજે પણ ચોથું મંગળ વિદ્યમાન છે. કે જે મંગળનું નામ
'જૈનધર્મ' છે. જૈનધર્મ કહો; જિનશાસન કહો; જિનધર્મ કહો; એ અધુન્ય
એક છે. આ ચોથું ઉત્કૃષ્ટ જ નહિ; સર્વોત્કૃષ્ટ મંગળ છે. જે મંગળ પૂર્વના
ત્રણેય મંગલોનું ઉત્પાદક છે. ત્રણેય મંગલોની જનેતાસમું અને નોંધારાના
આધાર સમું આ મહામંગળ-જૈનધર્મ એ આજે ય આપણાં સહભાગ્યે
વિદ્યમાન છે.

અનાર્ય કરતાં આર્ય દેશોની સંસ્કૃતિ મહાન્ કેમ ?

અનાર્ય દેશોની જે સંસ્કૃતિ છે એના કરતાં આપણાં આર્યદેશોની
સંસ્કૃતિઓ ઘણી જ મહાન્ છે. ખૂબ જ ગૌરવવન્તી છે. અત્યન્ત તેજસ્વી
છે. એનું કારણ પણ આ જ છે કે આજે ય જૈનધર્મ રૂપ મહામંગળ
વિદ્યમાન છે. જૈનશાસન રૂપ આ મહામંગળ જે વિદ્યમાન ન હોત તો

આર્યદેશોની આપણી સંસ્કૃતિઓ આટલી જનવલ્લભ્યમાન ન જ હોત... આર્યદેશની સંસ્કૃતિઓ ઉપર સર્વત્ર આ જૈનશાસનરૂપી મહામંગળના અમી-છાંટણાં થયા છે. અને એથી જ આર્યાવર્તની સંસ્કૃતિઓ આજે ય ગૌરવ-વંતી જોવા મળે છે. આ જ હેતુથી આપણી વિવિધસ્તરની સંસ્કૃતિઓ અતિશય મહાન છે.

સંસ્કૃતિ સાટે અભિદાન :—

આત્મી અત્યુજ્જવળ આર્ય સંસ્કૃતિઓના રક્ષણ કાળે આપણા દેશમાં અનેકાનેક અભિદાનો અપાયાં છે. લોહીઓ છંટાયા છે. સતીઓએ જાહર કર્યા છે અને પુરુષોએ પોતાનું પૌરુષ દાખવ્યું છે. સંસ્કૃતિની સામે જ્યારે સમશેરો વીંઝાઈ; ત્યારે આપણા સંસ્કૃતિપ્રેમી વીરપુરુષોએ એવા અભિદાન આપ્યા છે કે જેને સાંભળતાં પણ આપણાં રોમાંચ ખડા થઈ જાય.

બૌદ્ધધર્મનો પ્રચાર :—

ઘણાં વર્ષો પૂર્વે ભારતની અંદર બૌદ્ધ સંસ્કૃતિનો પ્રચાર વ્યાપક બની રહ્યો હતો. બૌદ્ધધર્મ નિર્વાણ પદને તેવા પ્રકારે નથી માનતો કે જેવા પ્રકારે વૈદિક ધર્મવાળાં અને જૈન ધર્મવાળાં—આપણે બધાં—માનીએ છીએ. એ નિર્વાણનો અર્થ એવો કરે છે કે આત્માનું દીપકની જેમ સંપૂર્ણપણે જુઝાઈ જવું ! વૈદિકો અને જૈનો આપણે નિર્વાણનું સ્વરૂપ ‘આત્માનું સચ્ચિદાનન્દ ધન સ્વરૂપનું પ્રગટીકરણ થવું’ તેવું માનીએ છીએ. આત્મામાં સત્ ચિત્ અને આનન્દમયતા ઉત્પન્ન થવી એ આત્માની મુક્તિ છે. એ આપણા અને વૈદિકોનો મત છે.

કુમારિલ ભટ્ટની આંતરવ્યથા :—

બૌદ્ધદર્શને આત્માનું સચ્ચિદાનન્દમય જે નિર્વાણ સ્વરૂપ છે એનો લોપ કરવા માંડ્યો. વૈદિક અને જૈનદર્શનને અભિમત આત્માના નિર્વાણ માર્ગનો વિલોપ કરવાનો પ્રારંભ કર્યો, ત્યારે એક સંસ્કૃતિપ્રિય હૈયું આ વાત ખમી શક્યું નહિ.

કુમારિલ ભટ્ટ નામના બ્રાહ્મણ પંડિત કે જેઓ મીમાંસા દર્શનના પ્રણેતા છે એ, બૌદ્ધો દ્વારા થતી નિર્વાણપદની આ વિકૃતિને જોઈને કંકળી ઊઠ્યાં. નિર્વાણપદ સાધક સંસ્કૃતિના પ્રખર હિમાયતી કુમારિલ ભટ્ટનો આત્મા અકળાઈ ઊઠે છે. નિર્વાણપદનું વિકૃતસ્વરૂપ એમનાથી જોયું જતું નથી... અને... એ બૌદ્ધદર્શનનો પ્રતિકાર કરવા માટે સંકલ્પ કરે છે.

બૌદ્ધદર્શન મધ્યમમાર્ગી હતું. એટલે ઉગ્ર દેહદમન અને તપ-
ત્યાગાદિનું એમાં વિશેષ જોર નહિ; આથી એમનો મત જલ્દીથી સ્વીકૃત
થવા લાગ્યો. તે કાળના રાજાઓ પણ બૌદ્ધધર્મનો સ્વીકાર કરવા લાગ્યા.
પ્રજામાં પણ બૌદ્ધધર્મ વ્યાપક બનવા લાગ્યો. આઝો તપ નહિ અને આઝો
ત્યાગ નહિ ! મસ્તીમાં રહેવું, મોજ કરવી અને મુક્તિ મેળવવી. આવો
સરલ માર્ગ કેને ના ગમે ? સહુ એનો સ્વીકાર વ્યાપક રીતે કરવા લાગ્યા.

આ જોઈને કુમારિલ ભદ્રેનો અંતરાતમ અતિશય વેદના અનુભવવા
લાગ્યો. એનાથી આ ખમી શકાતું નથી...આર્યાવર્તીય સંસ્કૃતિના નિર્વાણ-
પદની આ વિકૃતિને એ સહન કરી શકતા નથી. અને કુમારિલ બૌદ્ધ
શાસ્ત્રોનો અભ્યાસ કરવા લાગ્યા...

સંસ્કૃતિ પર આક્રમણ અને સપૂતો :—

અમારી સંસ્કૃતિ ઉપર આક્રમણ! ધણું આવ્યા છે. ધણના લા
ઝીંકાયા છે આ સંસ્કૃતિ ઉપર ! કોરલાં વીંઝાયા છે ! ગોળાઓ છૂટી છે !
અને સંસ્કૃતિની તોળીંગ ધમારતોને તોડી નાંખવા માટે વિદ્રોહીઓએ તન-
તોડ મહેનતો કરી છે...પણ ?...પણ...અમારે ત્યાં સપૂતો ય ધણું પાક્યાં
છે. વીરોનો વિરાટ ફાટયો છે. સંસ્કૃતિદ્રોહકોના દાંત ખાટા કરી નાંખે
એવા વિરાટ શક્તિવાળા સંરક્ષકો પાક્યા જ છે. આક્રમણોની સામે પ્રતિ-
આક્રમણ કરીને એ દ્રોહીઓને ખચર પાડી દીધી છે અમારા વીર-સપૂતોએ !
અને અમારી સંસ્કૃતિની ઈશ્વરતોની કાંકરી ખરાવનારની જ કાંકરીઓ
ખરાવી દીધી છે. આ કુમારિલ નિર્વાણસાધક સંસ્કૃતિનો એવો જ સંરક્ષક
હતો. સંસ્કૃતિની રક્ષા સાટે પ્રાણની ન્યોચાવરી કરવાની ખેવના ધરાવનાર
હતો....એણે બૌદ્ધશાસ્ત્રોનો પ્રકાંડ અભ્યાસ કરીને; એ શાસ્ત્રોની નમળી
કડીઓ પકડી લીધી...ત્યાર બાદ બૌદ્ધ અને ગએલાં રાજાઓ પાસે જઈને
એણે વાદ કરવા માટે આહવાનો આપ્યાં. રાજાઓની ખુશામત કરવા કાળે
બૌદ્ધ પંડિતોમાં રૂપાંતરિત થઈ ગએલા; આદ્ય પંડિતો સાથે વાદ કરીને;
કુમારિલ ભદ્રે ભવ્ય વિજય પ્રાપ્ત કર્યો. નિર્વાણપ્રાપ્ત-સંસ્કૃતિની શાન
બઢાવવા કાળે એણે તનતોડ યતન આદર્યો. પરંતુ...કમનશીખી એ બની કે
રાજાઓ કહેવા લાગ્યાં કે, “કુમારિલ ! વાદ તમે ભલે જીતી ગયા ! યુક્તિઓ
ભલે તમારી પાસે વધારે રહી ! પરંતુ અમે તો બૌદ્ધ ધર્મને જ સ્વીકારશું.
બૌદ્ધ દર્શનનો પરિત્યાગ અમે કરી શકનાર નથી...અમને તો એ જ ધર્મ
ગમે છે.” કુમારિલની આંતર વેદના વધી જાય છે.

કુમારિલ; એકની શોધમાં :—

ઠેર ઠેર વાદો કરીને, વિજય પ્રાપ્ત કરીને, એ બૌદ્ધ સમ્મત નિર્વાણનો છેદ ઉડાડે છે. આર્થ-સંસ્કૃતિને માન્ય નિર્વાણ માર્ગની સ્થાપના કરે છે. છતાં ય...એને એના કાર્યમાં સફળતા સાંપડતી નથી...રાખ્યો અને પ્રખ્યાત બૌદ્ધ ધર્મનો ત્યાગ કરવા તૈયાર થતાં નથી.

અંતે કુમારિલ એક યુવાનની શોધમાં નીકળે છે કે જે એના ‘મિશન’ ની દોરીને આગળ ધપાવે...જે એના શુદ્ધ નિર્વાણની વિચારધારાને વિશ્વમાં પ્રસારીને વિકૃત નિર્વાણની વિચારધારાને તોડે.

કુમારિલને એકની જ જરૂર છે. એને ઘણાં અપતાં નથી...એક પણ વીર સપૂત એને મળી જાય એટલે એ પોતે આત્મ સંતોષ માણી લેવા તૈયાર છે.

કેસરિયાં કરનારને અહુમતિ ન અપે :—

જેને કેસરિયાં જ કરવા છે એને ઘણાંની જરૂર નથી. ઘણાંની જરૂર તો યુદ્ધમાં લડીને વિજય મેળવવાની એવનાવાળાંએને હોય...કેસરિયાં કરનારાઓ અહુમતિ કે અહુમતિનો વિચાર કરતાં નથી. ધર્મશાસનની સંરક્ષા કાળે એ લોકો અહુમતિના કુ-ખ્યાત તૂતનો વિચાર સુદ્ધાં કરતાં નથી.

જેને અલિદાન જ દેવું છે; જેને જીવનનું અર્પણ જ કરવું છે; એને ઘણાંની જરૂર શી? અમારે ત્યાં ધર્મસંતો પહેલાં ખૂબ જ સક્રિય અને; અથાગ પ્રયત્નો કરે, ધર્મ રક્ષા કાળે તમારા જીવેવાએને જગાડવા માટે રાડો પાડે; ધર્મસભાઓ યોજે; અને સંસ્કૃતિ રક્ષા સાટે કટિબદ્ધ બનવાનું એલાન પણ કરે; તો ય...જે તમે ન જ જાગો તો પછી અંતે; સંતો સક્રિયતા-માંથી નિષ્ક્રિયતા તરફ વળે; પૂર્ણ નિષ્ક્રિય બની જાય...એમની એ નિષ્ક્રિયતા-માંથી જ પછી સક્રિયતાનું પુનર્નિર્માણ થાય.

અલિદાન દેવા કાળે સંતોને તૈયાર થવું પડે. કેસરિયાં કરવા સાટે સજ્જ બનવું પડે. અલિદાન કોઈના નિષ્ફળ જતાં જ નથી...

અલિદાન કયારેય પણ સફળ થાય છે. અલિદાન દેનારાને પછી ઝાઝાં-ઓછાંની ચિંતા રહેતી નથી.

જીજ્ઞાસુ એક જ હતાં...સ્વામી કોંડદેવ એક જ હતાં...જેણે જીજ્ઞાસુના પેટે અવતરેલાં શિવાજીને ‘શિવાજી’ બનાવવાનું કામ કર્યું હતું! શિવાજી એક જ હતાં...અને એ શિવાજીને શરવીર બનાવવામાં પ્રયાંડ પ્રેરણા પાનાર રામાયણનો અરણ્ય કાંડ પણ એક જ હતો. અહુ જ એક!

છતાં એ એક-એકનો સરવાળો જ ધર્મ-સંસ્કૃતિના ધ્વજને જોયે આલમાં લહેરાવે છે.

કુમારિલ એકની શોધમાં છે એને એક જ ખપે છે મર્દ, શૂરવીર અને ધર્મ રક્ષા સાટે પ્રાણ ધરનાર જવાંમર્દ !

સપૂતો મળી જ રહે છે :—

અને કુમારિલ નિર્વાણસાધક સંસ્કૃતિની ઘોર ખોદતી બોદની નિર્વાણ માન્યતાના પ્રયત્ન પ્રચારથી દુઃખી થઈને; ત્રાસી જઈને; સંતપ્ત બની જઈને; ગામ બહાર મોટી તુષની ગંજી બીજી કરાવે છે. ઘઉંના છોતરાંના ઢગલાં ઉપર જઈને કુમારિલ બેસે છે. નીચેથી એ ગંજી ધીરે ધીરે સળગાવાય છે. ધીરે ધીરે આખી ગંજીમાં દાહકતા કેતપન્ન થવા માંડે છે. ઉપર બેઠેલો કુમારિલનો દેહ પણ તપી રહ્યો છે. શાંત અને ધીરે ધીરે સળગતો એ અગ્નિ કુમારિલને બે-ચાર કલાકમાં ભડયું કરી નાંખતો નથી. પરંતુ દિવસોના દિવસો જાય છે અને કુમારિલ શેકાતો જાય છે.

એના હૃદયમાં એક જ તમન્ના છે કે મારી સંસ્કૃતિની થઈ રહેલી આ કૂર હાંસી; કોક દી' મને જોતાં, કોઈના હૈયાને ચડી જશે. હું સળગી રહ્યો છું એ જોઈને કોઈ મને પૂછશે 'તમે કેમ બળી રહ્યા છો ?' ત્યારે મારી આંતર વ્યથા હું એને કહીશ. આમ મારું આ મૃત્યુ નિહાળતાં કોકનો આતમ જગશે અને મારી સંસ્કૃતિને એ બચાવશે.

કુમારિલ બલિદાન દેવા તૈયાર થઈ ગયો છે. એનું એ બલિદાન એજે જાતું નથી. એ જે કોઈ યુવાનની શોધમાં છે એ યુવાન એને એક દી' મળી જાય છે. બલિદાન કોઈના એજે ગયા નથી અને જશે પણ નહિ.

લોકો બધાં એને જોવા જાય છે. પરંતુ કોઈ પૂછતું નથી કે 'લાઈ ! તમે કેમ બળી મરો છો ?' દૂર-સુદૂર એક યુવાન બિમો હતો. એ જઈ રહેલાં લોકોને પૂછે છે, 'લાઈઓ ! તમે બધા ક્યાં જાઓ છો ?' ત્યારે લોકો જવાબ આપે છે. 'એક મહાન પંડિત બળી મરે છે એને જોવા જઈએ છીએ ?' ત્યારે એ યુવાન પૂછે છે 'એ કેમ બળી મરે છે ?' લોકો કહે છે 'એ અમે પૂછ્યું નથી.'

યુવાન અકળાઈ બિઠીને કહે છે, 'અરે ! તમે બધાં બળી મરતાં પંડિતને જોવાં જાઓ છો ? તમે કોઈ પૂછતાં નથી કે 'લાઈ ! તમે કેમ મરી રહ્યાં છો ?' એટલાં બધાં તમે સ્વાર્થનિપુણ બની ગયા છો ?' એ યુવાન લોકોની સાથે સાથે કુમારિલના દહન સ્થળે આવી બેસે છે. આવીને દો

બનેલાં કુમારિલને જોતાં જ એ અકળાઇ બેઠો છે. ઉતાવળે એ કુમારિલને પૂછે છે. ‘ઓ મહાપંડિત ! તમે કેમ આમ મરી રહ્યા છો ? આ તમારી બળતી ઝળતી કાયા મારાથી જોઇ જાતી નથી.’

ત્યારે આનંદિત બની ગયેલાં કુમારિલ મનોમન બોલી બેઠ્યાં ! ‘મારા આંતરનાદને સાંભળનાર યુવાન આજ મને મળ્યો ખરો ! માફ મૃત્યુ પણ હવે મંગલ બની જશે.’

કુમારિલ યુવાનને કહે છે, ‘લાઇ ! તું મારી આ બળતી-ઝળતી કાયા જોઇ શકતો નથી. મારી અને તારી સંસ્કૃતિ-માતા મરી રહી છે. એની બળતી-ઝળતી કાયા તું જોઇ શકે છે ? ઓ ! નવયુવાન ! મારી કાયા-બળતી-ઝળતી તારાથી જોવાતી ના હોય—તો તું સંસ્કૃતિમાતાના ખેંચાઇ રહેલાં ચીરની રક્ષા કરવાના શપથ લે. બૌદ્ધો આજ આપણાં સદ્વિદ્યાનંદ ધનસ્વરૂપ નિર્વાણપદને ઉડાડી રહ્યાં છે. એને પરાસ્ત કરીને અહીંથી હાંકી કાઢવાનો સંકલ્પ કર ! હું આ સંસ્કૃતિના ચર્ચ રહેલા વિનાશને જોઈ શકતો નથી, એથી જ મારી કાયાને આજ જલાવી દઉં છું !’

યુવાનનું હૃદય કમ્પી બેઠો છે. કુમારિલની મનોવેદનાને એ યથાયથ રીતે પરખી જાય છે અને તે જ ધડીએ હાથમાં પાણી લઈને સોગન્દ લે છે. ‘ઓ ! મહા-પંડિત ! તમારી આ સંસ્કૃતિ-લક્ષિતને મારા લાખ-લાખ વંદન છે. હું આ હાથમાં પાણી લઈને શપથ સ્વીકારું છું કે મારા શરીરમાં પ્રાણ હશે ત્યાં સુધી હું સત્યનિર્વાણપદસાધક સંસ્કૃતિની રક્ષા કાળે પ્રયત્ન આદરીશ...સત્યનિર્વાણપદસાધક સંસ્કૃતિની રક્ષા કાળે હું અથાગ પ્રયત્ન કરીશ. મારા જનનની ફેસાની કરી દઇશ...તમે નિશ્ચિંત બની જાઓ..’

યુવાનના એ શબ્દો સાંભળીને આનંદવિભોર બની ગયેલા પંડિત કુમારિલ ત્યારે મૃત્યુને વરે છે. દુઃખ એમનો કાયામાંથી પ્રાણ પંખેરું બીડી જાય છે. પોતાના ‘મિશન’ને આગળ ધપાવનાર કોઈ માડી જાયો પોતાને મળી ગયો એનો આત્મ-સંતોષ લઈને !

ભોગીઓને ભાન ન હોય ! :-

મારે એ કહેવું છે અમારી આ સંસ્કૃતિની રક્ષા કાળે કેવાં કેવાં બલિદાનો અપાયા છે. એ તમને ખબર છે ? ધર્મશાસનની રક્ષા ખાતર કેવું લોહી નીચ્યોવ્યું છે ધર્મસંતોએ ! એની તમને ભોગભૂખ્યા માનવોને ક્યાંથી ખબર હોય ? ભોગીઓને એની કશી ગતાગમ હોતી નથી. ઉલટું એ ભોગી જિમરો તો અમારા જેવા ધર્મશાસનના રખોપાઓને રોકવા આવે

છે. ધર્મ-રક્ષા સાટે લોહી રેડનારા સાધુઓની નિંદા-ટીકા કરવામાં એવાં તો પાવરધાં હોય છે કે જાણે એમાં બધુંય ભાન બૂલી જતાં હોય છે.

આવી પરિસ્થિતિ છે, છતાં અમારે તમને આ બધું સંભળાવવા આવવું પડે છે, તમે અમારે ત્યાં સંભળવા ના આવો; તો અમારે દુકાનદાર મટીને ફેરિયા બનીને પણ તમારે ત્યાં આવવું પડે છે. એટલે જ આજે અહીં આટલે દૂર તમને સંભળાવવા આવ્યો છું. તમને જૂખ ન હોય તો ય અમારે ભોજન કરાવવું પડે છે. મૂડ ના હોય તો ય અમારે સંભળાવવું પડે છે. કેમકે અમારે માથે આ સંસ્કૃતિરક્ષા કરવાની મોટી જવાબદારી આવી પડી છે.

ત્રિભેદ ઊભાં છીએ :—

પેલો યુવાન સંસ્કૃતિ-રક્ષા કાળે જીવન યાહોમ કરવાનું વચન આપે છે અને કુમારિલ આત્મતોષ સાથે પ્રાણ ત્યાગે છે.

આજે આપણે એવા ત્રિભેદે આવીને ઊભા છીએ કે સંસ્કૃતિ અને ધર્મશાસનને સંરક્ષવાની મહાન જવાબદારી આપણાં ઉપર આવી ઊભી છે. આજના સમયમાં વૈદિક સંસ્કૃતિના કિલ્લાં તૂટી રહ્યાં છે. જૈન સંસ્કૃતિના તૂટવાની તૈયારીમાં છીએ. છતાં આપણે એવી અદ્ભુત (?) નીંદરમાં પોઢ્યાં છીએ કે આપણી ફરજોનું પણ આપણને જાણે કે ભાન જ નથી !

વૈદિક સંસ્કૃતિ ઉપર આક્રમણ :—

વૈદિક સંસ્કૃતિનું ખંડન કરવા માટે ‘હરે રામ હરે કૃષ્ણ’ ની ધૂન મચાવનારા શરૂ થઇ ગયા છે એ બધાંને ‘કૃષ્ણનું થેલું’ લાગ્યું છે એવી તદ્દન જુઠ્ઠી રાડો પાડવામાં આવે છે. આ એક ભયંકર આક્રમણ છે. આની પાછળ જબ્બર જસૂસી કરવાનું કામ ચાલે છે. આ બધી નક્કર અને પાયાદાર વાતો છે. કલ્પનાના થોડા નથી. છતાં જ્યારે અમે આવું બધું કહીએ ત્યારે તમને એમ લાગે છે કે ‘મહારાજ સાહેબ ખોટા છે. પાગલ છે...’ એની પાછળ કેવું ભયંકર કાવત્રુ છે. એની તમને લોકોને કશી ગતાગમ નથી...આમ વૈદિક સંસ્કૃતિના કિલ્લાઓ ઉપર તો ‘હરે રામ હરે કૃષ્ણ’ વાળાં હિપ્પીઓએ આક્રમણ શરૂ કરી દીધું છે. ભોગ રસિકોએ પોતાના ‘પ્રતીકશા’ ભગવાવસ્ત્રોને ધારણ કરી લઈને ‘ભગવો’ લજવ્યો છે.

હવે, જૈન સંસ્કૃતિનો વારો :—

હવે આવે છે જૈન સંસ્કૃતિનો વારો ! ૨૫૦૦ વર્ષની વીરનિર્વાણની ઉજવણી એ એનું ઓઢું છે. પૂર્વે અમારાં મંદિરો અને ઉપાશ્રયો ઉપર

મુસલમાનો તૂટી પડતાં હતાં...મંદિરો અને મૂર્તિઓને ભાંગીને ખંડિત કરી નાંખતા હતાં. આજ એવું થતું નથી. આજ અમારી મૂર્તિઓને તોડી નાંખનારા યવનો નથી...અમારા મંદિરો ઉપર ઘણુના ધા લાગતાં નથી.

પરંતુ મંદિરો પ્રત્યેની; મૂર્તિઓ પ્રત્યેની; ઉપાશ્રયો અને સાધુઓ પ્રત્યેની; અમારા અંતરની લવ્ય ભાવનાઓનાં ભાંગીને ભૂકડા બોલાવાય છે. એ ભાવનાઓ ઉપર જ ઘણુનાં ધા લાગી રહ્યાં છે. ભાવના રૂપી મૂર્તિઓના ટુકડા થઈ રહ્યા છે. કોના પ્રતાપે ? જાણો છો ? સેક્યુલર સ્ટેટના નામે ચાલતાં પાપી શિક્ષણના પ્રતાપે ! મેકોલોનું આ શિક્ષણ મંદિરો અને મૂર્તિઓ પ્રત્યેની ભાવનાઓનો ભાંગીને ભુકડો બોલાવી રહ્યું છે.

મેકોલોએ આજથી ૧૦૦ વર્ષ પૂર્વે એના પિતાને લખેલા એક પત્રમાં આ જ વાત લખી છે કે, ‘હે પિતાજી ! જો મારું શિક્ષણ અંગાળમાં પૂર્ણ પ્રમાણમાં વ્યાપી જશે તો એક પણ ‘આઈ ડો-લેટર’ [મૂર્તિપૂજક] આ અંગાળમાં જીવતો નહિ રહે...’

આવા ભયંકર પત્રો લખાયાં છે. એના નક્કર પુરાવાઓ પણ છે. જોવાં હોય તો આવજો મારી પાસે ! અને આજે ખરેખર એ જ સ્થિતિ જોવાં મળે છે કે મંદિરો અને મૂર્તિઓ પ્રત્યેની અમારા નવયુવાનોના હૃદયમાં કોઈ ભાવના જ જોવા મળતી નથી.

નહિ તો, અમદાવાદમાં બે બે લાખ ઇંડા કેમ વપરાય છે ? જે અમદાવાદમાં સાધુઓ નિરંતર રહે છે. જ્યાં સેંકડો જિન-મંદિરો છે. લાખો શ્રાવકો-જેનો છે એ અમદાવાદમાં ઇંડાનો આટલો વ્યાપક પ્રચાર કેમ થયો છે ? ધ્વજ-શક્તિ અને સંત-શક્તિ ‘ફ્રી લ્યોર’ શા માટે થઈ રહે છે ? આ જ કારણ છે કે સહશિક્ષણ; સિનેમા; સંતતિ નિયમન; ગર્ભપાત; છૂટાછેડા; આદિ દ્વારા અમારી સંસ્કૃતિની ઘોર ખોદવામાં આવી છે. જૈન-સંસ્કૃતિ ઉપર પણ એ ધા લાગવામાં બાકી રહી નથી...આ વાત અમે જ્યારે કહીએ છીએ ત્યારે તમે લોકો ‘જમાના’નું નામ આગળ ધરો છો... આ અતિશય ભયંકર ખીના છે.

આર્થિક-સામાજિક અને રાજકીય માળખાઓનો નાશ :-

હવે આપણે એવા સ્તર ઉપર આવી ગયા છીએ કે જ્યાં આર્થિક, સામાજિક, રાજકીય અને ધાર્મિક માળખાઓને છિન્ન-સિન્ન કરવાનું કાર્ય આરંભાય ચૂક્યું છે.

ધાર્મિક સિવાયના ત્રણે-આર્થિક-સામ્રાજ્ય અને રાજકીય-માળખાઓને ખતમ કરવાનું કામ આજની ગવર્નમેન્ટે કરી દીધું છે.

લાયસન્સો-કરવેરાઓ-ઈન્કમ ટેક્સો-સેલેક્સો વગેરે વડે વેપારમાં હસ્તક્ષેપ કરીને સરકારે આર્થિક માળખું તોડી જ નાંખ્યું છે; સિનેમા, સહશિક્ષણ, આંતરજાતીય અને આંતરખંડીય લગ્નો વગેરે એવા બીધણુ સાણુસા ગોઠવવામાં આવ્યાં છે કે જેનાથી પ્રજાનું સામાજિક માળખું ધરભૂળથી સાફ થતું ચાલ્યું છે. અને રાજકીય માળખું પણ તોડી નાંખ્યું જ છે. સમગ્ર રાજ્ય ઉપર સંતશાહી હતી. રાજાશાહી હતી ત્યારે પણ એને માથે સંતશાહી હતી અને એ સંતશાહીની ઉપર ધર્મશાહી હતી. શાસ્ત્રો જેમ કહે એમ ધર્મ-નેતાઓ ચાલતા અને સંતો જેમ કહે એમ રાજાઓ ચાલતા; અને રાજાઓ જેમ કહે એમ પ્રજા ચાલતી ..

આમ અમારું સમગ્ર રાજ્યતંત્ર-રાજકીય ક્ષેત્ર; સંતશાહી અને ધર્મશાહીનો વિચ્છેદ કરવા દ્વારા છિન્ન લિન્ન કરી નાંખવામાં આવ્યું...

જે પ્રધાન ખુરશી ઉપર આવે તે પોતાનાં ગજવાં જ તરખતર કરી દેવાની ખેવનામાં રાચતો હોય...જેટલાં રૂપિયા ખર્ચીને પ્રધાનપદું મેળવ્યું હોય; જેટલાં પૈસા પ્રધાનપદ ઉપર આવવા માટે વેરવા પડ્યાં હોય એ બધાંય ને પાછા મેળવી લેવાનું એને અનિવાર્ય થઈ પડતું હોય છે. પાંચ વર્ષની પ્રધાનપદની સત્તા; સત્તાપ્રાપ્તિ માટે ખર્ચાએલાં રૂપિયા ભેગા કરવામાં જ વહી જાય છે. બિચારા એ પ્રધાનો કરે પણ શું? એમને એમના પ્રધાનપદનું કોઈ ઠેકાણું નથી એ વાતની ખગર છે. આથી પાંચ વર્ષમાં એ પ્રજાની સેવા કરે કે પોતાની તિજ્જેરી પાછી તરખતર કરવાની વેંતરણમાં પડે? સત્તાની ખુરશી મેળવવા જેટલાં રૂપિયા ખર્ચવા પડ્યા હોય એનાથી બમણાં-ત્રણ ગણાં રૂપિયાં જ્યાં માંડ ભેગા કરે ત્યાં જ એમનું પ્રધાનપદું પૂરું થઈ જાય...

આમ ધર્મશાહી અને સંતશાહીની હકાલપટ્ટી અને જીવનમાં પેસી ચૂકેલો અર્થ સંખંધી બ્રજાચાર-એ એ દ્વારા સમગ્ર રાજકીય માળખું ભ્રષ્ટ્ર કરવામાં આવ્યું.

આનું મૂળ શું?

આર્થિક-સામાજિક અને રાજકીય આ ત્રણેય માળખાંઓને ભ્રષ્ટ્ર કરી નાખવાનું કામ આ ભારતની ગવર્નમેન્ટ કરી રહી છે. એ વાત ખરી!

પરંતુ એની પાછળ પણ એનું મૂળ-કારણ પડેલું છે. એની પાછળ એવા યુગ માણસો કામ કરે છે કે જે આજની ગવર્નમેન્ટ પાસે આ બધું કરાવવાની ફરજ પાડે છે.

અને એ પ્રચ્છન્ન માનવો કોણ છે? એ તમે જાણો છો? એ છે ગોરાઓ...ગોરાઓનું હું નામ લઉં અને તમે બધા લડકો છો પણ હું શું કરું? વસ્તુ સ્થિતિ જ એવા પ્રકારની છે તો એ કલ્પા વગર આંસે પણ શી રીતે?

નહિ તો અમારા આ પ્રધાનો શું ભારતની પ્રજા ભૂખે મરતી હોય તો ય પોતાનું અપ્પણિયું જ ભર્યા કરે? ભારતની ડપ કરોડ પ્રજા ભૂખે મરી રહી છે ત્યારે ય ભારતના વડાપ્રધાન ગણાતાં ઇન્દિરા ગાંધી કોઈ જલદ પગલાં ન લઈ શકે? એ એટલાં બધા નાલાયક અને નપાવટ છે શું? ના ના ભાઈ! એ ઇન્દિરાબેન તો બ્રાહ્મણના પુત્રી છે. ભારતીય છે. આર્ય સંસ્કૃતિથી ઓપતી અને પ્રકાશતી ધરતીના છોરું છે. શા માટે એ લાચાર બનીને બધું જોયાં કરે?

પણ કમનશીખી એ વાતની છે કે એ વડાપ્રધાનોને પોતાની ખુરશી સાચવી રાખવાની મેલી મુશ્કેલી છે. આ મેલી મુશ્કેલી એમને પ્રચ્છન્ન રીતે કામ કરી રહેલાં એ ગોરા હાકેમોની આજ્ઞા માનવાની ફરજ પાડે છે.

ઇન્દિરાબેનને જેમ કહે તેમ કરવું પડે છે. જો ન કરે તો એમની ખુરશી સલામત નથી. તેઓ કહે કે 'તમે હુંડિયામણુ કમાવો; ગાયોનાં માંસની નિકાસ કરો; તમારા દેશને ઉદ્યોગોની બહુ જરૂર છે. એ માટે લાખો રૂપિયા કમાવો...' તો ઇન્દિરાબેનને એમની ખુરશીની સલામતી ખાતર એ બધું ય માનવું પડે છે અને આમ ભારતની ગાડીને અવળા પાટે ચઢાવવાનું પોતાનું દુષ્ટ કાર્ય એ યુરોપીઅનો હાંસલ કરી રહ્યાં છે.

રાજકીય, સામાજિક અને આર્થિક માળખાઓને ઊંનનભિન્ન કરી નાંખવાનું કૂર કામ પણ એ જ ગોરાઓ કરી રહ્યા છે. આ વાત નિર્વિવાદ છે.

હવે ધાર્મિક માળખાનો વારો :—

હવે આવ્યો છે ધાર્મિક માળખાને તોડવાનો વારો...અને એને તોડવા માટે જ ભિન્ન-ભિન્ન રીતિએ જૂદા જૂદા કાયદાઓ રચાય છે.

ધાર્મિક માળખાને તોડવા માટે ઇશ્વરનું અવમૂલ્યન કરવું જ ઘટે... એ અવમૂલ્યન કરે તો જ ઇશ્વરનું વ્યક્તિત્વ તૂટી જાય...ને અધર્મોનું

અસ્તિત્વ પણ તોડવું જ થટે. એ તોડવા માટે ધર્મોમાં ભેળસેળ કરવો પડે. ખિચડો કરવો જ પડે.

ધર્મવિરત્તવનું જે વિરાટ વ્યક્તિત્વ ભારતીય લોકોનાં હૃદય ઉપર ગમ થઈ ચૂક્યું છે એને તોડવા માટે ધર્મવિરત્તનું અવમૂલ્યન; અને ધર્મોનું અસ્તિત્વ આટલું બધું જબ્બર પ્રમાણમાં ભારતમાં વ્યાપ્ત છે એને તોડવા માટે ધર્મવિરત્તમાં ભેળસેળ...; આ બે મહાશસ્ત્રો બનાવાયાં છે.

ધર્મવિરત્તનું અવમૂલ્યન દ્વારા વ્યક્તિત્વ તૂટે અને ધર્મોનું ભેળસેળ દ્વારા અસ્તિત્વ તૂટે તો જ ધાર્મિક માળખાને છિન્નભિન્ન કરવાનું સુશક્ય બને. આ જ માટે ૨૫૦૦ની ઉજવણી :—

ધાર્મિક માળખાને તોડવાના એક કાવત્રારૂપે જ આ; ભગવાન મહાવીર દેવની ૨૫૦૦ મી રાષ્ટ્રીય ઉજવણી ગોઠવવામાં આવી છે.

આ ઉજવણી દ્વારા ધાર્મિક માળખાને છિન્ન ભિન્ન કરવાની મેલી મુરાદ છે...એ માટે ધર્મના બે ચીંગ કરવામાં આવ્યા છે. એક તો બિન સાંપ્રદાયિક અને બીજો સાંપ્રદાયિક !

જે ધર્મ-તત્ત્વો બીજા ધર્મોમાં વ્યાપ્ત બન્યાં નથી એ તત્ત્વો સાંપ્રદાયિક ! જૈનધર્મના એવા તત્ત્વો સામાયિક; પૂજન; પ્રતિક્રમણ; રાત્રિ-ભોજન ત્યાગ ઇત્યાદિ છે. આ બધાં તત્ત્વો સામ્પ્રદાયિક છે. કેમકે એ તત્ત્વો માત્ર જૈનધર્મમાં જ છે. અન્ય ધર્મોમાં નહિ !

હવે જૈનધર્મને માન્ય જે બીજા તત્ત્વો માનવતા; દયા; પ્રેમ; કરુણા; અહિંસા; અપરિગ્રહ વગેરે છે એ જૈનધર્મથી ઇતર બીજા ધર્મોમાં પણ વ્યાપ્ત બનેલાં છે માટે જૈનધર્મના ઉપર્યુક્ત આ બધાં તત્ત્વો બિન સામ્પ્રદાયિક છે.

આમાં જે સામ્પ્રદાયિક તત્ત્વો છે એ જ ખરેખર ધર્મનો પ્રાણ હોય છે એને ઉખેડી નાંખ્યા વગર કોઈ પણ ધર્મનો નાશ કદાપિ થઈ શકતો નથી. આ સાંપ્રદાયિક ગણાતાં તત્ત્વોને ઉખેડી નાંખવા માટે બિનસામ્પ્રદાયિક કહેવાતાં તત્ત્વોને મહત્વ આપવામાં આવે છે. માનવતા, દયા, પ્રેમ, વિશ્વમૈત્રી ઇત્યાદિની વાતોને જોર શોરથી બહેલાવવામાં એવી આવે છે કે જોથી પૂજન, પ્રતિક્રમણ વગેરે સાંપ્રદાયિક ગણાતાં તત્ત્વોને જબ્બર આઘાત પહોંચે છે. આ વાતથી આજના બુદ્ધિજીવીઓ અગ્મણ નથી.

પરમાત્મા મહાવીર દેવ અને તેમનો પ્રકાશિત જૈનધર્મ—એ બેય વસ્તુતઃ અભિન્ન છે. મહાવીર દેવ વિનાના જૈનધર્મની; અને જૈનધર્મ

વિનાના મહાવીર દેવની કલ્પના જ થઈ શકે તેમ નથી. વળી આ જૈનધર્મ વિશ્વ માત્રના જીવોનાં કલ્યાણના આદર્શને વરેલો હોવાથી સાર્વજનિક છે છતાં એ વિશ્વકલ્યાણ; સમ્યગ્દર્શન અને સર્વવિરતિ ચારિત્ર ધર્મને પામ્યા વિના તો શક્ય જ નથી એવું સ્પષ્ટપણે તેમાં જણાવેલ છે. આ સમ્યગ્દર્શન તથા સર્વવિરતિ ચારિત્રધર્મ તો સંપૂર્ણપણે સામ્પ્રદાયિક જ છે. એટલે વિશ્વકલ્યાણકારી જૈનધર્મ અંતે તો આખોને આખો સામ્પ્રદાયિક સિદ્ધ થઈ જ જાય છે. માનવતા, દયા, કડુણા, અપરિગ્રહ આદિ ગુણો પણ જો સમ્યગ્દર્શનની ભૂમિકા અને દીક્ષાધર્મના લક્ષ્યથી વિરુદ્ધ હોય તો જૈનધર્મને એ માનવતા વગેરે બિલકુલ માન્ય નથી. એવું સ્પષ્ટ વિધાન જૈન શાસ્ત્રોમાં છે. આમ તેના તમામ તત્ત્વો સામ્પ્રદાયિક જ બની જાય છે છતાં ય આ ઉજ્જવણીના આયોજકો કહે છે કે ‘મહાવીર દેવના અહિંસા, અપરિગ્રહ અને અનૈકાંતના સિદ્ધાંતોને વિશ્વમાં પ્રસરાવવાની ખૂબ જરૂર છે માટે આ બિન સામ્પ્રદાયિક (?) તત્ત્વોને પ્રસરાવવાના હેતુથી અમે આ ઉજ્જવણીનું આયોજન કર્યું છે.’

પરમાત્મા મહાવીર દેવના અહિંસા વગેરે તત્ત્વોને ક્ષણમર આપણે બિનસામ્પ્રદાયિક માનીને ચાલીએ તો ય આ પ્રચાર અત્યંત અહિતકર છે.

પરમાત્મા મહાવીર દેવના અહિંસાદિ સિદ્ધાંતો અને આજના બુદ્ધિજીવી વર્ગને અનુકૂળ બનતાં અહિંસાદિ તત્ત્વો વચ્ચે આલ-ગાલનું અંતર છે. આજના બુદ્ધિજીવીઓ વાંદરા અને સસલાને મારીને માનવોને જીવાડવામાં અહિંસા માને છે ! રિઆઈને મરતાં કૂતરાને શૂટ કરીને મારવામાં ‘પોલીસીવ અહિંસા’ માને છે. પરરાષ્ટ્રના લોકોને મારીને સ્વરાષ્ટ્રની રક્ષા કરવામાં અહિંસા માને છે. વાંદરાના કતલખાના કરતાં દેવનારના કતલખાનાને [રિઆમણ વિનાનું હોવાથી] અહિંસક માને છે ! શું આવી વિચિત્ર પ્રકારની અહિંસા પરમાત્મા મહાવીરદેવની અહિંસા છે ? હરગીઝ નહિ.

આ જ રીતે સામ્યવાદના પ્રચારને આવકારતી ટોચમર્યાદાના અપરિગ્રહને પરમાત્માના અપરિગ્રહના સિદ્ધાંત સાથે કરી લેવાદેવા નથી. સામ્યવાદને આમંત્રણ આપતો અપરિગ્રહ તો પરંપરયા વીર-ધર્મનો પ્રધ્વંસક જ છે.

આ રીતે ખીજના સાવ જૂઠા અભિપ્રાયોને પણ સાચા મનાવવા માટે મહાવીરદેવના સ્વાદ્વાદને આમળ ધરવામાં આવે છે, મહાવીરદેવનો સ્વાદ્વાદ એ કંઈ જૂઠાને પણ સત્ય મનાવીને, સત્યોની સાથે ભેળસેળ કરતો ખીચડાવાદ નથી !

દૂંકમાં નામ મહાવીર દેવની અહિંસાનું ! અને કામ મહાહિંસાઓને નોતરતી પોતાની અહિંસા ફેલાવવાનું !

એ જ રીતે નામ અપરિગ્રહનું ! અને ધંધો ધર્મધ્વંસી સામ્યવાદને ફેલાવવાનો !

એ જ રીતે નામ અનેકાન્તનું ! અને તેનો ઉપયોગ પોતાની જૂઠી વાતોનો સાચી વાતો સાથે ખીચડો કરવાનો કીમીઓ સફળ બનાવવામાં !

આ તે કેવું વિચિત્ર ! એ વિરોધી અહિંસાને ભેગી કરાય અને પછી સાચી અહિંસાને દૂર હડસેલાય; પછી તે સાચી અહિંસાના દેખાવવાળી જુઠી અહિંસાને જગતમાં પ્રસારાવીને ઘેર હિંસાને જ ઉત્તેજન અપાય.

તૂરીઆ અને કારેલાની કલમને ખાતરથી આંધીને ઉગાડાય છે, આ પછી સાથે વધતાં જતાં વેલામાંથી તૂરીઆનો વેલો કાપી નાંખવામાં આવે છે. પછી કારેલાનો વેલો જ આગળ વધે છે. પછી એની ઉપર જે કારેલા આવે છે એનો દેખાવ તૂરીઆ જેવડો મોટો આવે છે.

જેમ દેખાવ તૂરીઆનો છતાં સ્વરૂપે કારેલું છે. એમ દેખાવ વીરની અહિંસાનો પણ હકીકતમાં ઘેર હિંસાને ઉત્તેજન આપતી હિંસાનો જ વિકાસ થાય છે. આવું જ અનેકાન્ત અને અપરિગ્રહમાં બની રહ્યું છે.

આમ ધાર્મિક માળખાંને તોડવા માટે આ ઉજવણીમાં સાંપ્રદાયિક અને બિન સાંપ્રદાયિક એવા એ ભેદો પાડવામાં આવ્યા છે.

ઉજવણીના ‘રાષ્ટ્રીયસ્તર’નો વિરોધ શા માટે ?

અને આ જ કારણથી અમારે આ ઉજવણીના રાષ્ટ્રીય સ્તરનો વિરોધ કરવો પડે છે.

કેટલાકો એમ પૂછે કે ‘શું ત્યારે તમારે ઉજવણીનો વિરોધ નથી ? ઉજવણી માન્ય છે ? એનો ‘રાષ્ટ્રીયસ્તર’ જ માત્ર અમાન્ય છે ?’ તો એનો ઉત્તર એ છે કે અમારે તો ઉજવણી જ ખપતી નથી. હું ઉજવણીનો જ વિરોધી છું. જે ઉજવણીમાં નિર્વાણ-કલ્યાણક-મહોત્સવને સ્થાન ન હોય એવી ઉજવણી જ અમારે ન જોઈએ. જે ઉજવણીનો શબ્દાર્થ એ હોય કે પરમાત્માના નિર્વાણ કલ્યાણકનો શાસ્ત્રીય મહોત્સવ; તો એવી મહોત્સવ સ્વરૂપ ઉજવણી અમને મંજૂર છે. ખીજી કોઈ નહિ !

રાષ્ટ્રીયસ્તર પરમાત્માના નિર્વાણ કથાણકને ઉડાડે છે. ઇતિહાસનું આજ પુનરાવર્તન થઈ રહ્યું છે. બૌદ્ધોએ ભારતીય દર્શનને અભિમત નિર્વાણનું સ્વરૂપ ઉડાવ્યું અને કુમારિલ ભટ્ટે પોતાનું અભિદાન અપ્યું. આજ એજ ઇતિહાસનું પુનરાવર્તન થાય છે. અમારા તારક તીર્થંકરદેવે પ્રકાશનું નિર્વાણનું સમ્યક્ સ્વરૂપ રાષ્ટ્રીયસ્તર દ્વારા જાડી રહ્યું છે.

આનું પ્રમાણ શું ?

આ બધાં ગપ્પાં નથી...પૂર્વે અમારું અનુમાન હતું; હવે અમારા એ અનુમાનને અક્ષરશઃ સત્ય ઠરાવતી એફીડેવીટની એ લીટીઓ જરા સાંભળો. એફીડેવીટમાં સાફ લખ્યું છે, કે 'ભારતના ઇતિહાસના સૌથી આદિ ચિન્તકો અને સંતો પૈકી એક ભગવાન મહાવીર હતા. જૈનધર્મનું પાલન કરતાં દરેક જીવનું લક્ષ્ય ત્રણ સિદ્ધાંતો મારફત નિર્વાણ પ્રાપ્ત કરવાનું, અર્થાત્ જન્મમરણના ફેરામાંથી મુક્ત થવાનું છે. તે સાચું હોય या ન પણ હોય પણ તેને આ રીત અચળના વિચાર સાથે કરી નિસ્ખલ નથી'.

આ લીટીના શબ્દો કેટલાં ભયંકર છે. એનો તમને કાંઈ ખ્યાલ આવે છે ? જે નિર્વાણની પ્રાપ્તિ કાળે અમે આજીવન ભેગ લીધો છે અને તમે અધાય એ લેવાની ભાવનાવાળા હોવાથી જ શ્રાવક કહેવાઓ છો એ 'નિર્વાણ પ્રાપ્ત કરવાનું લક્ષ્ય સાચું હોય या ન પણ હોય ?' આ કેવા શબ્દો છે, એનો તમને ખ્યાલ આવે છે ? નિર્વાણપદની આના જેવી કૂર મરકરી બીજી કંઈ હોઈ શકે ?

નિર્વાણના લક્ષ્ય વગરનો ધર્મ અધર્મ છે. નિર્વાણના લક્ષ્ય વગરનું શીલ એ શીલ નથી...કોઈ મનુષ્યને ક્ષય રોગ થયો હોય એથી ડોક્ટરના સચનથી પરાણે અભયર્યાનું પાલન કરે તો શું એ ધર્મ બની ગય ખરો ? હરગીઝ નહિ. પેટશુદ્ધિ ખાતર કોઈ ઉપવાસ કરી દે તો એ જૈનધર્મનો ઉપવાસ ગણાય ? નહિ જ. નિર્વાણના લક્ષ્ય વગરનો ધર્મ એ જૈનધર્મ જ નથી...આવા મહાન નિર્વાણપદની આ કૂર મરકરી નથી તો બીજું છે શું ?

નિમક-હરામ નહિ જ થઈએ :-

ભગવાન વીરના શાસનનું લૂણ અમે આજ ખાઈએ છીએ. અને એના નામ ઉપર જ અમે જીવીએ છીએ. તમે લોકો અમારી ભક્તિ પણ

એ જ ભગવાનના નામે કરે છે. હવે અમારાથી નિમક હરામ થવાય એવું નથી. જેના નામે ખાઈએ છીએ; જેના નામે જીવીએ છીએ; એના નામે એના જ ધર્મની કૂર કલેઆમ હવે અમે જોઈ શકનાર નથી... નિમક હલાલ થઈશું. નિમક હરામ તો નહિ જ.

અમારો વિરોધ, વિરોધ ખાતર જ નથી. એમ અણસમજલયો પણ નથી જ. કોઈ રાજકીય સ્ટેટ સ્વરૂપ પણ નથી. શાસ્ત્રીયસ્તર ઉપર આચાર્યોના માર્ગદર્શન પ્રમાણે આ જ ઉજવણી નિર્વાણ કલ્યાણ મહોત્સવરૂપે ઉજવાય તો અમને વિરોધ નથી. રાષ્ટ્રીયસ્તર અમને ખપતો નથી... રાષ્ટ્રીયસ્તર એ પોતે જ સ્વયં અશાસ્ત્રીય છે. એ વાત આપણે આગળ ઉપર વિચારીશું.

ધર્મ રક્ષિત રક્ષિત: ! એ સમજો છો ?

મારે તમને એ વાત પૂછવી છે કે ધર્મશાસનની રક્ષા ખાતર તમે શું કરવા તૈયાર છો ? ધર્મ તમારી રક્ષા કરે એ તમને અપેક્ષિત છે. ધર્મ-શાસન તમને ઊગારે; એ તમારે ખપે છે. પણ જ્યારે ધર્મશાસન સ્વયં જ આદતમાં હોય ત્યારે એને રક્ષાની તમારી કોઈ જવાબદારી તમે સમજતાં જ નથી ? ?

કોઈની દુકાને તમે જાઓ અને ત્યાં તમને ચાહ પીવાનું મન થયું પણ એ જ દુકાનદાર જ્યારે તમારે ઘેર આગ્યો હતો ત્યારે તમે એનો સાવ પૂછ્યો ન હતો. એનું પાણી દ્વારા પણ સ્વાગત તમે કયું ન હતું. અને હવે એની દુકાને તમારે ચાહ પીવાં છે ? કોઈ પાય ખરું ? ચાહ પાવા તૈયારી નથી અને ચાહ પીવા તૈયારી છે ? આ ક્યાં તો ન્યાય !

ધર્મ-શાસનનું સંકટના સમયોમાં પણ રક્ષણ કરવું નથી... એની રક્ષા સાટે જીવનની ન્યોત્ખાંવરી કરવી નથી. અને ધર્મ તમારી રક્ષા કરે; એ તમને બચાવે; અનાદિકાલથી તમારી અને અમારી-સહુની-ઉપર તૂટી પડેલાં વિષય-કષાયોનાં ગીધડાંઓથી રક્ષણ કરે એ કદી બને એવું છે ? પહેલાં ધર્મશાસનની રક્ષા સાટે અભિદાન દેવાનું કૌવત કેળવવું પડશે. ત્યાર પછી 'ધર્મ ! તું મને રક્ષ' એવું કહી શકાશે. ત્યારબાદ જ ધર્મ તમારું ભવોભવ સુધી સંરક્ષણ કરશે.

‘રાષ્ટ્રીયસ્તર’ ખરાબ કેમ ?

રાષ્ટ્રીયસ્તર ઉપર આ જે ઉજવણી થઈ રહી છે એ આપણને હરગીઝ મંજૂર નથી...

રાષ્ટ્રીયસ્તર સ્વયં જ અશાસ્ત્રીય છે. તો પછી 'રાષ્ટ્રીયસ્તર ઉપરના' જે અશાસ્ત્રીય કાર્યક્રમો છે. એનો જ વિરોધ કરોને ? રાષ્ટ્રીયસ્તરનો વિરોધ શા માટે ?' આવા પ્રશ્નને સ્થાન જ રહેતું નથી.

દાખલા તરીકે; હું દારૂનો વિરોધ કરી રહ્યો છું. દારૂના વિરોધમાં હું સમગ્રનું છું કે 'દારૂ પીવો તે પાપ છે. એનાથી આત્માની ખાનાખરાખી સર્ગાય છે. વિષય-કપાયોની વૃદ્ધિ થાય છે માટે દારૂ છોડવો જ જોઈએ ઇત્યાદિ..' તો મારો આ દારૂનો વિરોધ ધાર્મિકસ્તર ઉપરથી થયો...

હવે હું ધાર્મિકસ્તરનો પરિત્યાગ કરીને રાષ્ટ્રીયસ્તરના ફલક ઉપર ભ્રમો રહું છું. અને દારૂ'ધીનો ઉપદેશ આપું છું કે 'ભાઈ ! દારૂ પીવાથી રાષ્ટ્રને ઘણું જ નુકશાન થાય છે. રાષ્ટ્રના અર્થતંત્રને ભારે ઘોખો પહોંચે છે. રાષ્ટ્રના સંરક્ષણ કાળે આપણે દારૂ છોડી દેવો જોઈએ. ઇત્યાદિ'.

તો મારો આ દારૂ'ધીનો ઉપદેશ 'રાષ્ટ્રીયસ્તર' ઉપર ચાલી જવાથી ઉપાદેય ગણાય ખરો ? હરગીઝ નહિ. હું સાધુ છું. આથી મારો ઉપદેશ 'શાસ્ત્રીય' જ હોવો જોઈએ. 'રાષ્ટ્રીય' ઉપદેશ ઉપાદેય અનતો જ નથી...

એ જ રીતે ભગવાન પાર્શ્વનાથની ભવ્ય પ્રતિમા જિનમંદિરમાં રહી છે. ત્યાં સુધી જ એ 'પૂજ્ય' કે 'ઉપાસ્ય' બની રહે છે. એ મૂર્તિને પુરાતત્ત્વ-ખાતાવાળાં લઈ જાય. અને મ્યુઝીયમમાં મૂકે. તો એ પૂજનીય કે ઉપાસનીય બનતી જ નથી. કેમકે એ હવે 'રાષ્ટ્રીય' બની ગઈ. રાષ્ટ્રની સંપત્તિ બની ગઈ. માટે આપણાં માટે એ પૂજ્ય કે ઉપાસ્ય રહેતી જ નથી.

સાધુ તરીકે હું જ્યાં સુધી છું ત્યાં સુધી જ તમારે માટે વન્ધ અને પૂજ્ય બની શકું છું. હું પણ જો આજ સાધુનો વેશ લઈને રાષ્ટ્રનો કોઈ પ્રધાન બની જઈ તો તમારે માટે અવન્ધ અને અપૂજ્ય બની જઈ છું. કેમકે સાધુતાના લેખાશમાં હોવા છતાં હું સાધુ ન ગણાઉં.

આથી જ સંજોષસિત્તરી નામના શાસ્ત્રમાં કહ્યું છે કે 'અસુહ દઢાળે પહિયા ચમ્પગમાલા ન કોરઈ...સીસે' અશુચિભર્યાં સ્થાનમાં ચંપકની માળા પડે તો પણ એ હવે માથે ચઢાવવા લાયક રહેતી નથી...

જોખખા ધીનો બનાવેલો; બદામ પીસ્તા આદિથી મધમધતો; મોદક (લાડુ); સંડાસને ખૂબ જ સ્વચ્છ અને સાફ કરીને પણ સંડાસમાં જો મૂકે તો એ તમારા માટે ખાવા લાયક રહે ખરો ? નહિ જ.

આ જ રીતે અમારો ભગવાન મહાવીર દેવનો નિર્વાણ મહોત્સવ 'રાષ્ટ્રીયસ્તર'ના અશુચિભર્યાં સંડાસમાં જઈને પડ્યો માટે હવે અમારે

ઉપાદેય બની શકે નહિ. જો આ જ મહોત્સવ 'શાસ્ત્રીયસ્તરે' હોય તો અમારા માટે આરાધનીય બની રહે છે.

ઉજવણીમાં અધ્યક્ષતા કેાની ?

નારકાડપિ મોદન્તે यस્ય કલ્યાણપર્વસુ ।

પવિત્રં તસ્ય ચારિત્ર્યં કોડવા વર્ણયિતું ક્ષમઃ ॥

આવા સ્લોકો દ્વારા જે નિર્વાણ કલ્યાણકોની અમારા શાસ્ત્રોમાં મહત્તા ગવાઇ છે; જે કલ્યાણક મહોત્સવોમાં નારકના જીવો પણ ક્ષણભર મુદ્દિત થાય છે. આવા કલ્યાણક મહોત્સવોની ઉજવણીમાં અધ્યક્ષ કોણ બને ?

આવા પ્રયંત અતિશયોથી ભરેલાં કલ્યાણક મહોત્સવોમાં અધ્યક્ષ તરીકે જૈનાચાર્યો જ હોવા ઘટે. તમે લોકોએ તો અધ્યક્ષ તરીકે ધનિદરા ગાંધીને અને વી. વી. ગિરિને નીમી દીધાં છે. જે લોકોને જૈનધર્મનું વાસ્તવિક જ્ઞાન નથી. ભગવાન મહાવીરદેવ કોણ હતા. એની સાચી સમજ નથી...બ્રહ્માચારો અને લાંચ-રૂવતોથી જેમનાં પક્ષના માણસોનાં જીવનો ભરપૂર છે. એવા માણસો પરમાત્મા મહાવીરદેવની ઉજવણીના અધ્યક્ષ ? અજબ છે ને આ બધાં કૌભાંડો ?

જે ખરા માલિકો છે; એ જૈનાચાર્યો વગેરેને અતિથિવિશેષો બનાવાયા છે. અર્થાત્ મહેમાનો બનાવ્યા..માલિકને મહેમાન બનાવ્યા...અને મહેમાન થવાને જ માંડ લાયક એવા માણસો માલિક બની બેઠા છે. આ કેવી અવળી ગંગાઓ વહી રહી છે ?

આની પાછળ ગંભીર ભેદો પડેલાં છે. એની તમને ગંધ પણ નહિ હોય...કવે જૈનાચાર્યોનું-જૈન સાધુઓનું સંઘ અને શાસન ઉપર જે અધ્યક્ષપાણું છે એ એમને ખૂંચી ગયું છે. આથી જ ઉજવણીની સમિતિ-ઓમાંથી જૈનાચાર્યોની અધ્યક્ષપદેથી હકાલપટ્ટી કરી છે. અને અતિથિવિશેષ બનાવીને ખૂશ કરી દીધાં છે.

ભારતની અંદર સાધુ-સંતોનું જે અધ્યક્ષપાણું છે એને ખતમ કરવાનું આ પડ્યન્ત્ર જ છે. તમને આ વાત જલ્દી નહિ બેસે. તમને એમ થશે કે 'મહારાજ ! સમિતિમાં એકવાર અધ્યક્ષપદેથી જૈનાચાર્યોને ઉઠાડી દીધાં એટલા માત્રથી કાયમ માટે સંઘના અધ્યક્ષપદેથી દૂર કરી નાંખવામાં આવ્યા છે. એ બધું પડ્યન્ત્ર છે. આવી બધી કલ્પનાઓના તરંગોમાં શા માટે રાયવું ?' પરંતુ આ બધા તરંગો નથી. કલ્પનાની પાંખે ગગનમાં ઉડ્યન પણ નથી...

કોઈની કલ્પનામાં ન હતું અને રાજાઓનાં રાજ ઉખડી ગયાં...એ રાજાઓને ગોરા-અંગ્રેજો ૩૧-૩૧ તોપોની સલામો આપીને સન્માનતાં... અને એમની રાણીઓ માટે પોતાના દેશમાંથી સારામાં સારી વાળ ઓળનારીઓ લાવી આપતાં. રાજા અને પ્રજામાં વિઘ્ન થાય ત્યારે પ્રજા પાસે દોડી જઈને એ જ ગોરાઓ સમજાવતાં કે 'હે પ્રજાજનો ! આ રાજા તો તમારો ભગવાન કહેવાય...એની કસર થઈ જાય તો ય તમારે મન ઉપર નહિ લેવું 'જેમ' વગેરે વગેરે ...પણ...એ રાજાઓને ભાન રહ્યું નહિ અને એ લોકો પોતાની ફરજો ચૂક્યાં અને વિધેયોમાં આસક્ત બન્યાં; મોજમજ કરવા લાગ્યાં; અને અંતે એમનાં શાસન એકાએક લૂંટાઈ ગયા...કલ્પનાતીત રીતે એમનું અસ્તિત્વ એ જ ગોરાઓએ ખતમ કરી નાંખ્યું...આજ કોઈ કોઈ રાજાઓ તો બિચારા એવી સ્થિતિમાં ચૂકાઈ ગયા છે કે પેટપૂરતું એમને ખાવાનું ય મળતું નથી...

રાજાઓના રાજ્ય શું આમ ધડીના છઠ્ઠા ભાગમાં ઉખડી જાય એમ હતાં ? ના...છતાં ય અણધાર્યાં ઉખડી ગયા...એમ સાધુઓના જૈનસંઘ ઉપરના અધ્યક્ષત્વ અને પ્રભુત્વ ઉખડીને આખા આખા ફેંકાઈ નહિ જ જાય એવું આપણે કઈ રીતે કહી શકશું ? આ ઉજવણીની સમિતિઓમાં ઇન્દિરાબેન અને વી. વી. ગિરિના અધ્યક્ષત્વને નિયુક્ત કરીને જૈનાચાર્યો અને જૈનસાધુવરોનું અધ્યક્ષપણું તોડવું છે એમ કહેવામાં કયું અસંગત નથી...બદકે ખૂબ જ યુક્તિપૂર્વકનું આ કથન છે.

પહેલી મિટિંગમાં 'અતિથિવિશેષ' નાં અપમાન :—

રાષ્ટ્રીયસ્તરની આ ઉજવણીની પહેલી મિટિંગ જ્યારે દિલ્હીમાં ઇન્દિરા ગાંધીના અધ્યક્ષપદે મળી હતી. ત્યારે શું થયું હતું તે જાણો છો ? સૌથી ભંચા મંચ ઉપર અધ્યક્ષ તરીકે ઇન્દિરા ગાંધી બેઠા હતાં. અને અતિથિ વિશેષ જૈનાચાર્યોને નીચે બેસાડવામાં આવ્યા હતાં. સદ્ભાગ્યે આપણાં શ્વેતાશ્વર મૂર્તિપૂજક જૈનસંઘના કોઈ મહાત્મા ત્યાં હાજર ન હતા, તે સિવાયના ફિરકાના અતિથિ વિશેષ સાધુઓને ઇન્દિરાજીથી નીચા આસન ઉપર બેસાડવામાં આવ્યા હતા. ત્યારે શ્રી કસ્તુરભાઈ લાલભાઈ એ એ સાધુઓનું ધ્યાન પણ દોર્યું હતું કે 'આપ સાહેબો અહીં શા માટે પધાર્યા ? વડાપ્રધાન કરતાં આપને નીચે બેસવું પડે એ શું શોભાસ્પદ છે ? આપને અહીં આવવાની કોઈ જરૂર ન હતી...'

પરંતુ શું થાય ? અતિથિ વિશેષ તરીકેનો મળેલો ચાંદ; આ બધી કામનાઓથી મુક્ત શે રાખે ? એ મિટિંગોમાં સાધુઓને ગાલીચા ઉપરથી પસાર થવું પડે; ઉપર પંખાઓ ફર્યા જ કરે. આમાં ક્યાં સાધ્વાચારનું પાલન રહ્યું ?

વસ્તુસ્થિતિ એવી અવળા બની ગઈ છે કે તમે જ એમને અતિથિ વિશેષ તરીકે નિમ્યા...અને હવે જ્યારે મિટિંગોમાં એ બધાં આવે ત્યારે તમને જ એમ લાગે કે 'આ ખોટું થાય છે'. આનો અર્થ શું ? જો આવું ખોટું થયા જ કરવાનું હતું તો શા માટે આ 'રાષ્ટ્રીયસ્તર'નો ફાંસલો ગળામાં નાખ્યો ?

આ બધું કરવા દ્વારા મૂર્તિપૂજક સંધના સાધુ-સાધ્વીઓનું અને સ્થાનકવાસી સંધના મહાસતીઓ વગેરેનું નેતૃત્વ ખતમ કરવામાં જ આવી રહ્યું છે.

શંકરાચાર્યોની સ્થિતિ :—

શંકરાચાર્યોની શું સ્થિતિ થઈ રહી છે તે જાણો છો ? એમને પગારથી નોકરની જેમ બાંધી દેવામાં આવી રહ્યાં છે. અમુક પગાર એમને આપવામાં આવે અને એમણે અમુક મંદિર આદિનું મુનિમપણું કરવાનું...પુરીના શંકરાચાર્યે જાહેર સભામાં પોતાની ખ્યાંતર વેદના વ્યક્ત કરતાં કહ્યું હતું કે 'માલિક એવા અમને આ સરકાર નોકર બનાવી દેવા માગે છે એ અમે હરગીઝ નહિ ચલાવી લઈએ.'

આ જ સ્થિતિ અમારી કરવી છે ને ?

આવી જ સ્થિતિ અમારી કરી દેવી છે ને ? સાધુ-સંતોનું નેતૃત્વ તોડ્યાં વગર કોઈની મેલી મુરાદો બર આવે એમ નથી. ચેરીટી કમિશ્નરો કાલે અમારા વ્યાખ્યાનો ચેક કરશે. આવતી કાલે અમારે વ્યાખ્યાનમાં શું બોલવું છે એ; એ લોકો નક્કી કરશે ? એમાંથી એમને ઠીક ના લાગે એવું બધું એ લોકો 'સેન્સર' કરશે...આવી સ્થિતિ અમારી થાય એ તમને મંજૂર છે ?

ના છૂટકે કોર્ટનો આશ્રય !

આવું બધું ઘણું ઘણું અનુચિત રાષ્ટ્રીય ઉન્નવણીમાં થવાનું જ છે અને થઈ પણ રહ્યું છે. આથી જ અમારે 'રાષ્ટ્રીયસ્તર'નો વિરોધ કરવો પડે છે. એટલે અમારે કોર્ટમાં જવું પડે છે. અમને આજની કોર્ટો મંજૂર જ નથી. એનાં કાયદાઓ મંજૂર જ નથી. આજની કોર્ટો વાસ્તવમાં

ન્યાયાલય છે જ નહિ. માત્ર કાયદાલયો જ છે. અમને કોર્ટ જવું જરા પણ ગમતું નથી. પરંતુ ના છૂટકે જવું પડે છે. અમારું કોઈ સાંભળતું નથી. તમારા જેવા કેટલાકો સાંભળે છે તો આગેવાનો અમલ કરતાં નથી. આથી જ અમારે નિરુપાયે કોર્ટનો આશ્રય લેવો પડ્યો છે. જિત્યા તો ભગવાનના શાસનનો જય જયકાર ! અને હાર્યા તો ય અમારી તો કર્મ નિર્જરા અચૂક જ છે.

વ્યક્તિ-દ્વેષ જરા પણ નથી :—

ઉજવણીના ‘રાષ્ટ્રીયસ્તર’નો વિરોધ હું કોઈ વ્યક્તિ પરત્વેના દ્વેષથી કરું છું એવું રખે માની લેતા ! અમને કોઈના ઉપર પણ દ્વેષ નથી. મહાન ભોગ આપીને મેળવેલું આ સાધુજીવન કોઈ વ્યક્તિના દ્વેષથી સળગાવી નાંખીએ એટલા મૂખ તો અમે નથી જ. જે કોઈ વ્યક્તિ ઉપર દ્વેષ કરીએ તો સાધુનું સાધુત્વ તો જાય. શ્રાવકનું શ્રાવકત્વ પણ જાય. સમકિતીનું સમકિત પણ જાય. આટલી વાત તમે બરાબર સમજી લ્યો પછી અમારા ઉપર એવો આક્ષેપ ક્યારે ય નહિ કરી શકો કે ‘મહારાજ સાહેબ તો વ્યક્તિ દ્વેષથી આ વિરોધ કરે છે.’

‘તીર્થ’ કર’ તરીકે ઉજવણી નહિ :—

આ ઉજવણી રાષ્ટ્રીયસ્તરે થાય છે માટે રાષ્ટ્ર ભગવાન મહાવીર દેવની ‘તીર્થ’ કર’ તરીકે ઉજવણી કરી શકતી નથી; કેમકે રાષ્ટ્ર બિન સામ્રદાયિક નીતિને વરેલું છે આથી સામ્રદાયિક એવા ‘તીર્થ’ કર’ શબ્દનો એ પ્રયોગ કરી શકે એમ નથી. એ જે ઉજવણી કરે છે તે ‘મહાવીરદેવ ભારતના નામાંકિત વ્યક્તિ હતા, મહાન ચિન્તક હતા’ એ રૂપે જ કરે છે. જે વાત એફીડેવીટના શબ્દોથી અત્યંત સ્પષ્ટ રીતે પૂરવાર થઈ ચૂકી છે.

આપણાં પરમ પિતા પરમાત્માનું તીર્થ કરતવું ઉઠાડી દઈને ‘નામાંકિત વ્યક્તિ કે ચિન્તક’ તરીકે એમને નવાજવા એ કેટલું લયંકર છે એ તમે જાણો છો ? આ વસ્તુઓની ગંભીરતા તમારી નજરમાં જલદી આવતી નથી એ ખૂબ દુઃખદ છે. શા માટે ‘રાષ્ટ્રીય સ્તર’નો ફાંસો ગળે લગાવ્યો છે ? એ લગાવ્યો માટે જ મહાવીરદેવને તીર્થ કર કહી શકાતાં નથી ને ? કોણે આવું કરવાનું તમને કહ્યું હતું ? હાથે કરીને આવી આપત્તિ શા માટે માથે વહેરી ?

જિનશાસન ઉજવણીથી નહિ, આરાધનાથી જીવે છે. :—

૧૫૦૦ વર્ષે કે ૨૦૦૦ વર્ષે શું આવી ઉજવણીઓ થઈ છે ખરી ? તો પછી ૨૫૦૦ માં વર્ષે જ આ ઉજવણી શા માટે ? ‘ ઉજવણી નહિ કરીએ તો; સાહેબ ! આપણાં માથે બહુ આપત્તિ આવી પડશે ’ આવું કહેનારા મહાનુભાવોને મારે પૂછવું છે કે ૧૫૦૦ માં કે ૨૫૦૦ માં વર્ષે ઉજવણી ન કરી તો આપણાં જૈન શાસનની શું હાનિ થઈ ગઈ છે એ તો જરા બતાવો. જૈન શાસન કયા ખાડામાં પડી ગયું ?

શ્રી જિનેશ્વરદેવોનું શાસન આવા ઉજવણીના પ્રચાર તરફથી ચાલતું જ નથી. એ તો તપ-ત્યાગ અને તિતિક્ષા ઉપર જ જીવે છે એના ઉપરજ એનું અસ્તિત્વ છે. ઉજવણી ઉપર જિનશાસનનું અસ્તિત્વ નથી.

અને જો જિનશાસન ૨૫૦૦મી ઉજવણીથી ચાલવાનું છે તો પછી વર્ષોના વર્ષો સુધી કરાએલી આપણી ધર્મ-સાધનાઓની; આપણા આવક શ્રાવિકા અને સાધુ-સાધવીના ચતુર્વિધ સંઘની તપ-ત્યાગની આરાધનાની કશી જ કિંમત નથી; એમ જ તમારે સિદ્ધ કરવું છે ને ?

શાસ્ત્રીયસ્તરેથી વીરનું જીવન ઓળખાવી શકાય છે :—

શાસ્ત્રીય ઉજવણી પણ કરવી જ; એમ મારું નથી કહેવું. કેમકે મેં હમણાં જ તમને કહી દીધું કે ‘ઉજવણીઓથી જિનશાસન ચાલતું નથી આરાધનાથી જ ચાલે છે અને તેમ છતાં ય જો ઉજવણી શાસ્ત્રીય ઢંગે તમારે કરવી જ હોય તો તેમાં વિરોધ નથી. શાસ્ત્રીયસ્તર દ્વારા આપણે ‘શિવમસ્તુ સર્વ જગતઃ’ની પરમાત્માની વિશ્વકલ્યાણ ભાવનાનો પ્રભાવ કયા નથી સમજાવી શકતા ? જગતને કયા ખચ્છર છે કે દેવાધિદેવ મહાવીર કોણ હતા ? એમનું વિશ્વવાત્સલ્ય કેવું વિરાટ હતું ? પરમાત્માનું ગૃહસ્થાવસ્થામાં પણ વીતરાગપ્રાયઃ જીવન, જગતને આપણે કયા નથી સમજાવી શકતા ? મોનાલીસાનું એક ચિત્ર ! અને એ ચિત્રમાં મોનાલીસા કેવું હસે છે ! કેવું સુંદર સ્મિત કરે છે ? એના ઉપર મોટાં મોટાં ચિન્તકો ચિન્તન કરે છે. લેખકો નિખંધો લખે છે. લોકો એ ચિત્રને જોઈને સ્તબ્ધ થઈ જાય છે !

હું એમ કહું છું એક જ રાત્રિની અંદર ભગવાન મહાવીરદેવ ઉપર ઉપસર્ગોની અકાઠ વર્ષા કરી દેનારા સંગમ ઉપર પણ પરમાત્માની કેવી અપાર કુરુણા હતી ! સંગમ બ્યારે હારીને-કંઠાળીને અને ધાડીને છેવટે પાછો ફરે છે ત્યારે પરમાત્માના નયનોમાંથી બે આંસુના બુન્દ સરી પડે

છે ! આ બે આંસુ ઉપર ચિંતકોને ચિંતન કરવાનું સૂઝતું નથી ? લેખકોને લેખો લખવાનું સૂઝતું નથી ? આ ‘બે આંસુ’ એ આ જગતની એક એવી અગમ્ય અને અફાટ શક્તિ ધરાવનારી ચીજ છે કે જે અનેકાનેક જીવોના સમ્યગ્દર્શનનું; માર્ગાનુસારિધર્મનું; અને સર્વવિરતિધર્મનું ખીજ બની જાય એમ છે. એ બે બુદ્ધની મહાનતા પાસે મોનાલીસાનું સ્મિત તો અતિશય તુરંછ છે.

જગતને મહાવીરદેવની આ મહાનતા અને આ અફાટ વિશ્વકરુણા આપણે શાસ્ત્રીયસ્તર ઉપરથી ક્યાં નથી સમજાવી શકતા કે તમારે રાષ્ટ્રીય સ્તર ઉપર જવું પડે છે ?

ભગવાનનું આ અત્યંત શુદ્ધ અને શાસ્ત્રસાપેક્ષ ભગવદ્સ્વરૂપ આપણે રાષ્ટ્રીયસ્તર ઉપરથી રજૂ કરી શકીએ એમ છે જ નહિ. કેમકે ‘રાષ્ટ્ર એ બિન સાંપ્રદાયિક નીતિને વરેલું છે’ એમ અમારા જ જૈનો બોલી રહ્યા છે. જૈન સિદ્ધાંતો સાથે નિરૂપિત નથી :

એફીડેવીટમાં સરકારે સાફ-સાફ લખી દીધું છે કે ‘જૈનધર્મનાં સિદ્ધાંતો સાથે અમારે કશું ય લાગતું વળગતું નથી’ આ સિદ્ધાંતો એટલે સામાયિક, પૂજા, પ્રતિક્રમણ વગેરે ! કે જેના ઉપર જ સમગ્ર જૈનધર્મ ટકી રહ્યો છે.

વીરની ઉજવણી ! અને વીરના સિદ્ધાંતોની સાથે એને કશી લેવા દેવા નહિ ! ! આ પણ કેવી આશ્ચર્યકારી વાતો છે ! આ વીરની ઉજવણી નથી આ તો વીરની ઉજવણીના નામે વીરના સિદ્ધાંતોનું ખૂન જ છે.

હું સાધુત્વના વેશમાં રહું અને રાત્રે છાનોમાનો સિનેમા જોવા જતો રહું એ તમે મંજૂર કરશો ખરા ? જો ના, તો એ જ રીતે વીરની ઉજવણીના લેઆશમાં રહીને વીરના સિદ્ધાંતોને અમાન્ય કરી દેવા એ સિદ્ધાંતોનું ખૂન નથી તો શું છે ?

રાષ્ટ્ર જો બિનસામ્પ્રદાયિક નીતિને વરેલું છે અને એથી વીરના વાસ્તવિક સ્વરૂપને એ રજૂ કરી શકતું ન હોય તો વીરનું નામ લેવાનું બંધ રાખો. વીરની ઉજવણી કરવાનું બંધ કરી દો. ભગવાનનું ભગવદ્-સ્વરૂપ તોડી નાખીને જો તમારે વીરની ઉજવણી કરવી હોય તો એમાં અમારો મરતાં સુધી વિરોધ રહેશે જ. એ લખી રાખજો.

રાષ્ટ્ર જો એના સિદ્ધાંતોને વરેલું છે અને એથી તે વીરનું સમ્યગ્ સ્વરૂપ રજૂ કરી શકે તેમ નથી તો આપણે શું બધાં સિદ્ધાંત વગરના

છીએ ? એના કરતાં આપણા સિદ્ધાંતો અફર અને અવિચલ છે. આપણા સિદ્ધાંતોથી વિપરીત રીતે વર્તીને એ લોકોના રાષ્ટ્રીયસ્તરને સ્વીકારી લઈએ, એ આપણાથી કદાપિ બને એવું નથી.

‘યૂનો’ના આગ્રહથીજ ઉજવણી :—

સરકારે એફીડેવોટમાં સાફ લખ્યું છે ‘ભગવાન મહાવીરની સમાજ-સુધારક અને વિશ્વચિંતક તરીકે ઉજવણી કરવાનું અમને થૂનેસ્કો સંસ્થા તરફથી સૂચન કરવામાં આવ્યું છે માટે અમે આ ઉજવણી કરીએ છીએ !’

યૂનોના આગ્રહથી જ આ ઉજવણી થાય છે એ વાત હવે તદ્દન ઉઘાડી પડી ગઈ છે. ભારત સરકારને યૂનોનો આગ્રહ મંજૂર ! અને જેની ઉજવણી કરાય છે એ ભગવાન મહાવીર પરમાત્માના સાચા વારસદાર સમા. જૈનાચાર્યો અને સાધુઓનો આગ્રહ ના મંજૂર ? આ કેવો ન્યાય છે ?

યૂનો કહે કે ‘વિશ્વચિંતક અને સમાજસુધારક તરીકે મહાવીરદેવની ઉજવણી કરો’ તો એ મંજૂર ! અને અમે કહીએ કે ‘તીર્થંકર ત્રિલોકચુડ જગદ્દિદ્ધારક તરીકે પરમાત્મા મહાવીરદેવની ઉજવણી કરો’ તો એ મંજૂર નહિ ! આ બધાની પાછળ ભયંકર સ્ટેટ છે. એની તમને જલદી ગંધ નહિ આવે.

યૂનોએ ઉજવણી માટે ભારત સરકારને આગ્રહ કર્યો એટલે થૂનેસ્કો સંસ્થાના સભ્ય તરીકે ભારત સરકારને એ વાત માનવી જ પડી. હવે ભારત સરકાર જૈનશ્રીમંતોને આગ્રહ કરે એટલે એ જૈનશ્રીમંતોને ભારત સરકારની વાત માનવી જ પડે. (નહિ તો શું શ્રીમંતોની શ્રીમંતાર્થ જોખ-મમાં મૂકાઈ જવાની હશે !) અને શ્રીમંતો જૈનાચાર્યોને આગ્રહ કરે એટલે એમને ય ‘અતિથિવિશેષો’ બનવું પડે અને પછી અમારા એ જૈનાચાર્યો સંધોને નિવેદનો કરે કે ‘વિરોધ કરવો ઠહાપણુ ભયું’ કામ નથી વગેરે વગેરે...’ આમ જૈનાચાર્યો જનસંઘ ઉપર દબાણ કરે...આ બધું કેમ ચાલે ?

અરરર ! આપણે ૫૦ લાખ માગ્યા !

અમારા જૈન શ્રીમંતો ભેગા થઈને ભારત સરકારને કહે કે, “અમારે ભગવાન મહાવીરદેવની ૨૫૦૦મી ઉજવણી કરવી છે તમે ૫...આ...સ...લા...ખ...૩...પિ...યા...આપો...”

શું જૈન સંઘના અગ્રણીઓ ૫૦ લાખ રૂપિયા માટે સરકાર પાસે જાય ? કાલે તમારી સ્થિતિ શું આવશે ? એ ખબર છે ? ૫૦ લાખ આજે

સરકારે આપ્યા છે કાલે તમારા મંદિર-ઉપાશ્રયોના પાંચ કરોડ રૂપિયા વડાપ્રધાન માંગશે ત્યારે ના પાડવાની તમારી હિમ્મત છે ખરી ?

આ શું બની રહ્યું છે ? ૫૦ લાખમાં જૈનધર્મને લૂંટાવી દેવા બેઠા છો કે શું ? આ બધું કેમ ચાલે ?

લાલભાઈએ ૧૧ લાખ ના જ લીધા !

તમારા જ વંશજે કેવા ખુમારીવાળા હતાં તે તમે નથી જાણતાં શું ?

લાલભાઈ શેઠ ખૂબ જ શ્રદ્ધાળુ અને ધર્મનિષ્ઠ શ્રાવક ગણાતા હતા. સમેત શિખર ઉપર વાઘસરોય સાથે ચઢી રહ્યા હતા. ત્યારે વાઘસરોયે લાલભાઈને કહ્યું કે 'શેઠ ! અમે તમને ૧૧ લાખ રૂપિયા આપીએ તમે સુંદર પગથીઆ બનાવી દો' ત્યારે લાલભાઈએ શું જવાબ આપ્યો એ ખતર છે ? લાલભાઈએ ખુમારી સાથે કહી દીધું કે 'સાહેબ ! ૧૧ લાખ રૂપિયા આપવાની તમારી તૈયારી છે. એ બદલ તમારો આભાર ! પણ મારો જૈન-સંઘ લિખારી બની ગયો નથી. મારા જૈન સંઘમાંથી માત્ર ૧૧ લાખ માણસો મને ૧-૧ રૂપિયો જ આપે ને, તોય મારું કામ થઈ જાય...મારે આપના રૂપિયા બેઠતાં નથી.'

કેવો ખુમારીભર્યો જવાબ ! અને આપણા આગેવાનોએ ૫૦ લાખ રૂ. વડાપ્રધાન પાસે બીખી માંગ્યા !! આ જૈનસંઘ માટે શરમજનક નથી ? ૫૦ લાખ રૂ. તો જૈનસંઘ માટે અત્યંત નાચીઝ વસ્તુ છે.

રાજ્યાશ્રય લેવામાં શું વાંધો ?

પૂર્વે પણ જગદ્ગુરુ ભગવાન હીરસૂરિજી મહારાજાએ અકબર દ્વારા અને કલિકાલસર્વજ્ઞ ભગવાન હેમચન્દ્રસૂરિજી મહારાજાએ કુમારપાળ દ્વારા રાજ્યાશ્રય લઈને ધર્મનો પ્રચાર કર્યો હતો તો અત્યારે પણ આપણે રાજ્યાશ્રય લઈને ધર્મપ્રચાર કરીએ તો શું વાંધો ? આવો પ્રશ્ન ઘણાં મહાનુભાવોને થાય છે.

પૂર્વે રાજ્યાશ્રય લેવાયા હતાં ત્યારે શું થયું હતું એ જાણો છો ? હીરસૂરીશ્વરજી મહારાજાએ અકબર દ્વારા છ-છ મહિના અમારિનું પ્રવર્તન કરાવ્યું હતું. રોજ ૫૦૦ ચકલાની જીલનું માંસ ખાનારો અકબર આવું જખતર અમારિ-પ્રવર્તન કરાવી શકે. અને હેમચન્દ્રસૂરિજી મહારાજાએ પણ કુમારપાળ દ્વારા ૧૮-૧૮ દેશોમાં અમારિ-પાલન કરાવ્યું હતું...

એ રીતે આજના રાજ્ય દ્વારા અહિંસાનું પ્રવર્તન કરાવી શકાય એમ છે ? આજની સરકાર તો ઉજવણી વર્ષને જૈનોને ખૂશ કરવા 'અહિંસા-વર્ષ' એવું નામ આપે છે અને ખીજી બાજુ એ જ ઉજવણીના 'અહિંસા'

વર્ષમાં ૭૦૦ કરોડ રૂપિયાનું ગાયનું માંસ આર્ય દેશોમાં મોકલવાનું નક્કી કરે છે !! કુવૈતના શૈખ સાથે એનો સોદો પણ નક્કી થઇ ગયાનું સાંભળ્યું છે. ‘અહિંસા વર્ષની’ આ તે કેવી મશ્કરી ! હજાર મોટા મોટા દોરો, રોજ ન્યાં કપાય એવા જંગી ખીખ ચાર કતલખાનાઓ પણ આ અહિંસાવર્ષમાં શરૂ થનાર છે. આ કેટલી લયંકર વાતો છે ?

‘પરમાત્મા મહાવીરદેવના ‘અહિંસા’ સિદ્ધાંતની જ ધોર હિંસા :

ગાંધીજીની શતાબ્દિ જે વર્ષમાં ઉજવાઈ તે વર્ષે પ્રધાનોએ રેંટીયાં કાંટ્યા. ભંગીવાસમાં જઈને નાર્સ્ટા કર્યા; ઝાડૂ વાળ્યું...આમ ગાંધી-શતાબ્દિમાં ગાંધીને પ્રિય ચીજોનું પાલન કરાયું.

ભગવાન મહાવીરદેવ પરમાત્માની ૨૫૦૦મી નિર્વાણશતાબ્દિના વર્ષમાં મહાવીરદેવના અહિંસાનાં સિદ્ધાંતનું જ પાલન નહિ. બદલે અહિંસાની જ ધોર હિંસા !! આ તે કેટલું બેહુદા અને વિચિત્ર કહેવાય !

‘સમાજ સુધારક મહાવીર’ આ શબ્દો હું સાંભળી શકતો નથી.

‘અકબર દ્વારા અચાર્યદેવેશ હીરમુરિચ મહારાજાએ પણ રાજ્યાશ્રય લીધો હતો.’ એમ કહેનારાઓ જરા ધ્યાનની સરકાર પાસે અહિંસાવર્ષમાં પણ સંપૂર્ણ અહિંસાનું પાલન કરવાનું વચન તો લઈ આવો. પછી રાજ્યાશ્રય લેવાની વાતો કરજો.

અકબરે ગોવધ-પ્રતિબંધનું જે ફરમાન કાઢ્યું છે તે એવું અદ્ભુત છે કે આપણે વાંચીને વિચારમાં પડી જઈએ કે આવું ફરમાન ધોરહિંસક એક મુસલમાન રાજા બહાર પાડી શકે છે ?

બ્રહ્માચાર, માંસાહાર અને દુરાચારનો ન્યાં પાર નથી; સુમાર નંથી; એવું રાષ્ટ્ર દેવાધિદેવ મહાવીર પરમાત્માની ઉજવણી કરવા ક્યા મોઢે તૈયાર થયું છે ? એ જ સમજાતું નથી. અને આવા રાષ્ટ્ર દ્વારા ઉજવાતી ઉજવણી ‘સમાજસુધારક મહાવીર’ ને ખિરદાવશે... ! હવે તો હું આ શબ્દો પણ સાંભળી શકું એમ નથી કે ‘ભગવાન મહાવીર સમાજ સુધારક તરીકે યર્ધ ગયા છે.’

મારો વિરોધ કોઈ વ્યક્તિ પરત્વે નથી. પરંતુ પરમાત્મા મહાવીર દેવનું જે રીતનું ધોર અવમૂલ્યન થઈ રહ્યું છે એ મારાથી જોયું જાતું નથી...એને માટે જ મરતાં સુધી વિરોધ કરવાના અમે શપથ લીધાં છે. આ અમારા આગેવાન જોના બોલે છે ?

કસ્તુરભાઈ લાલભાઈ, જીવતલાલ પ્રતાપશી, ચંદ્રકાન્ત બકુભાઈ અને અમૃતલાલ દોશી વગેરે શ્રીમતો એફીડેવીટમાં કહે છે કે ‘અમારે અને જૈન

ધર્મને કશુંય લાગતું વળગતું નથી. જૈનધર્મની વિધિ મુજબ જેને ઉજવણી કરવી હોય તેને પોતાના ઘેર કરવાની છૂટ છે !

આ શબ્દો કોણ બોલે છે ? અમારા આગેવાન જૈન બ્રાવકો ?? અફસોસ !

જે જૈનધર્મના આગેવાન તરીકે તમે છો અને તેથી જ તમને સમિતિમાં દાખલ કરાયા છે, એ જૈનધર્મને અને તમારે કશુંય લાગતું વળગતું નથી ? ?

આ શબ્દો હવે તો અમારાથી સંભળાતા ય નથી ..અને આમ છતાં ખીણ ખાણુ તમે જ તમારા નિવેદનોમાં એમ પણ કહો છો કે ‘આ ઉજવણીથી જૈનધર્મની પ્રભાવના થવાની છે.’

સરકાર તરફથી રજૂ થએલી એકીડેવીટ પણ સાફ જણાવે છે કે ‘અમારે જૈનધર્મ સાથે કોઈ નિરપત નથી’ અને આ આગેવાનો કહે છે કે ‘આ ઉજવણીથી જૈનધર્મની પ્રભાવના થવાની છે.’ આ બે વાતને મેળ શી રીતે ખાય છે ? જે ઉજવણીમાં જૈનધર્મ જ નથી એ ઉજવણીથી જૈનધર્મની પ્રભાવના શી રીતે થાય ? એ કોક તો સમજાવો !

‘સમાજ સુધારક મહાવીર’ કોઈ છે ખરા ?

રાષ્ટ્રીયસ્તરની આ ઉજવણી ‘સમાજ સુધારક વિશ્વ ચિંતક ભારતીય તત્ત્વવેત્તા અને મહામાનવ તરીકે, પરમાત્મા મહાવીરદેવની ઉજવણી કરે છે ! મારું તમને એ પૂછવું છે કે વીતરાગ સર્વજ્ઞ અને તીર્થંકર ન હોય એવા સમાજસુધારક કોઈ મહાવીરનું અસ્તિત્વ આ જગતમાં છે ખરું ?

એક બરફી હોય એ બરફીમાંથી રંગ કાઢી નાંખવામાં આવે; વજન કાઢી નાંખવામાં આવે; અને કોઈ પણ પ્રકારની આકૃતિ કાઢી નાંખવામાં આવે; તો રંગ-વજન અને આકૃતિ (આકાર) વગરની બરફી આ જગતમાં કોઈ હસ્તિ ધરાવે છે ખરી ? જો ના...તો પછી પરમાત્મા મહાવીરદેવમાંથી વીતરાગપણું, સર્વજ્ઞપણું અને તીર્થંકરપણું —એ રૂપી રંગ, વજન અને આકૃતિ કાઢી નાંખવામાં આવે તો પરમાત્મા મહાવીરદેવનું અસ્તિત્વ આ જગતમાં કયાં રહે છે એ તો મને ખતાવો ! એવા મહાવીરદેવ એ અમારા ભગવાન નથી...તો તમે કોની ઉજવણી કરવા તૈયાર થયા છો ?

અંથોમાં ય શાસ્ત્ર વિરુદ્ધ લખાણો :—

ઉજવણી નિમિત્તે જે અંથો-વોલ્યુમો પ્રકાશિત થવાના છે. એમાં પણ શાસ્ત્રથી વિરુદ્ધ લખાણોનો પાર નથી...

શ્રી કસ્તુરભાઈ લાલભાઈએ મને એ લેખો સુધારવા મોકલી આપ્યા હતાં...મેં એમાંથી ઢગલાખંધ અશાસ્ત્રીય પદાર્થો કાઢી નાંખીને પરિમાર્જિત કરીને પરત કર્યા...ત્યારબાદ પાછા મને ક્યાંકથી એ લેખો જોવાં મળ્યા ત્યારે એમાં મારા કરેલાં સુધારાઓ જોવા જ ન મળ્યાં...શાસ્ત્ર વિરુદ્ધ લખાણો એમાં યથાવત્ પડ્યાં હતાં...

હવે અમારે ક્યાં જવું ? અને કોને કહેવું ? આ ગ્રંથો ૧૪-૧૪ ભાષામાં પ્રગટ થશે. અને સત્ય જૈનધર્મનો અને પરમાત્મા મહાવીરદેવના લોકોત્તર વ્યક્તિત્વનો વિશ્વમાંથી વિનાશ નોતરી નાંખશે...

આ લેખોનું જે લેખકમંડળ છે એમાં ઘણાં જમાનાવાદી માણસો એકેલાં છે. બધાં ય ગ્રંથો ઉપર અંતિમ નિરીક્ષણ ડો. એ. એન. ઉપાધ્યેનું રહેવાનું છે. આ એ. એન. ઉપાધ્યેને જૈનધર્મનો અને જૈન શાસ્ત્રોનો વાસ્તવિક ખ્યાલ નથી.

ડો. એ. એન. ઉપાધ્યેએ લખ્યું છે કે ‘ઉત્તરાધ્યયનસૂત્ર ઘણી વિસંગતિઓથી ભરપૂર છે. માટે એનું સામગ્રિક અધ્યયન કરતાં; એમાં સમગ્રપણે સત્યતાનો વિશ્વાસ કરવો એ આપણો અંધવિશ્વાસ છે.’ આવા અતિભયાનક અને શાસ્ત્રવ્રદ્ધાથી ભ્રષ્ટ કરનારા વિધાનો કરનાર માણસ અંતિમ નિરીક્ષક તરીકે નિમાયો છે. આ બધાં ભેગાં થઈને શું કરશે ? તે તમે જ સમજી શકો છો.

વળી એમણે લખ્યું છે કે ‘પંડિત સુખલાલ પં. માલવણિયા જિન-વિજય અને મહેન્દ્રકુમાર ‘પ્રથમે’; જૈનધર્મ ઉપર ધારાસાર (ધારાબદ્ધ) પ્રકાશ નાંખ્યો છે માટે જેણે જૈનધર્મનો સામગ્રિક અભ્યાસ કરવો હોય એણે એ ચારેયના ગ્રંથોનું અધ્યયન કર્યા વગર ચાલશે જ નહિ’ આ પણ કેવું ભયંકર વિધાન છે ? એ સુખલાલ અને માલવણિયા કેવા જમાનાવાદી માણસો છે એની તમને ખબર નથી ? જે સુખલાલ ભગવાનની સર્વગતાનો ઇન્કાર કરે છે... ચાર જ તીર્થંકર ઐતિહાસિક દૃષ્ટિએ પૂરવાર થાય છે બીજા તીર્થંકરો ઐતિહાસિક દૃષ્ટિએ પૂરવાર થતા નથી...ઇત્યાદિ ઘેર શાસ્ત્રદ્રોહક વિચારો રજૂ કરે છે એવા પંડિત સુખલાલો અને જે સાધુ-ઓના અલ્પચર્યને વૈકલ્પિક કરવાની વાતો કરે છે એવા માલવણિયાઓએ જૈનધર્મ ઉપર શું ધારાસાર પ્રકાશ નાંખ્યો છે ? એ તો જરા બતાવો ! જૈનધર્મનું મહા-અહિત કરવામાં જેમનો અગ્રિમ ફાળો છે એવા માણસો હવે ‘જૈનધર્મના મહાન પ્રકાશક’ ગણાય છે. આ કેવી કમનશીમી છે ? આના

ઉપરથી જ ખખર પડે છે કે આ ત્રંથોમાં શાસ્ત્ર વિરુદ્ધ કેટકેટલું બકાઈ રહ્યું છે અને હજીંય બકાવવાનું છે ?

તીર્થો હવાખાવાના સ્થળ ?

હવે અમારા તીર્થો હવાખાવાના સ્થળમાં રૂપાંતરિત થવા લાગ્યાં છે. જે તીર્થોમાં જઈને આત્માને પવિત્ર અને વિશુદ્ધ કરવાનું કામ કરવાનું છે ત્યાં હવે અપવિત્રતાના અને ઘેર અશુદ્ધિના સ્થાનો ઊભાં થવા લાગ્યાં.

પાવાપુરી-રાજગૃહીમાં એરકન્ડીશન રૂમો, હવાખાવાના સ્થળો; બાગ-બગીચાઓ; ઊભા કરવાની યોજના વિચારાઈ છે. આપણા તીર્થોનું પવિત્ર્ય બ્રષ્ટ કરવાનું એ કાર્ય કદી બરદાસ્ત થઈ શકે ખરું ? અને એમ છતાંય આ બધું ય આપણે ચલાવી લેવાનું; એમ ને ?

યોગ્ય લાગે તો સહી આપો :—

આવા આવા ઘેર અનિષ્ટોથી ભરેલી આ રાષ્ટ્રીય ઉન્નવણીનો આપણે તન-મન-ધનથી વિરોધ કરવો જ ઘટે. એ માટે કમમાં કમ તમે સહીઓ આપો. તમારી સહીઓથી ભરેલાં કાગળો વડાપ્રધાન વગેરે ઉપર જશે. સહી યોગ્ય લાગે તો જ આપવાની છે. તમને પોતાને આટલું સમજ્યા પછી એમ લાગતું હોય કે આ ભયંકર ખોટું થઈ રહ્યું છે—તોજ તમારે સહી આપવાની છે. કોઈના ઉપર બળજબરી કરવામાં આવી પણ નથી. અને આવશે પણ નહિ. કેટલાક સાપ્તાહિક અને પાલિકો તદ્દન જુકો આક્ષેપ કરે છે કે ‘બળજબરીથી સહીઓ કરાવાય છે.’ આવા જુકાણાંઓને ધ્યાનમાં લીધા વગર તમારી ઈચ્છા હોય તો જ, સહીઓ આપવાની છે.

એક લાખ જેટલી સહીઓ અત્યાર સુધીમાં થઈ ગઈ છે. અને લગભગ ૫૦૦ સંઘોએ સર્વાનુમતે વિરોધના ઠરાવો કર્યા છે. છતાં ય ઉન્નવણીના પક્ષકારો આક્ષેપ કરે છે કે ‘એ-ચાર વ્યક્તિનો જ વિરોધ છે. બધાનો નહિ’ આ બધા ગપ્પાઓ ઉપર ઝાઝું ધ્યાન આપવું નહિ.

વીરનું સંતાન આ નહિ સહી લે :—

જુઓ; અમે વીરના સંતાન છીએ. અમે આવા શાસનદ્રોહી કાર્ય-ક્રમોનો વિરોધ કર્યા વગર જ પીશું નહિ. ‘સમાજસુધારક, ક્રાન્તિકારી, જ્ઞાતિભ્રાંતિના નાશક; સામ્યવાદના પિતા’ એવા વિશેષણો અમારા મહાવીર દેવને લગાડાય તો ય અમે ચૂપ જ રહીએ એ કદી બને એવું નથી...

ગર્દભિલ્લ રાજાએ સરસ્વતી સાખીના શીલને બ્રષ્ટ કરવા જ્યારે પ્રયત્ન કર્યો ત્યારે ખુદ યુગપ્રધાન આચાર્ય લખવાન કાલકસરિણ મહારાજ

યુદ્ધ માટે તૈયાર થઇ ગયા હતાં. 'સાધ્વીના શીવની રક્ષા એ ઉત્કૃષ્ટ ધર્મ છે.' એમ સૂરિદેવના હૃદયમાં અંકિત થઇ ગયું હતું.

અમે એ જ મહાવીરના અને એ જ કાલકસૂરિના સંતાનો છીએ. અમારા સાધ્વીસંઘ ઉપર જ નહિ, અમારા સમગ્ર જિનશાસન ઉપર જ્યારે-આજે-આક્રમણ આવી તૂટ્યું છે ત્યારે અમારા જનની ફેંસાની થઇ જાય એની અમને ચિન્તા નથી...પણ શાસનની પ્રમારતને ખંડિત તો નહિ જ થવા દઇએ.

મહાવીરદેવ એ રમકડું નથી :—

મહાવીર એ કાંઈ રમવાનું રમકડું નથી કે એને મન ફાવે ત્યારે 'સમાજ સુધારક' નું વસ્ત્ર પહેરાવાય...અને મને ફાંવે ત્યારે 'ક્રાન્તિકારી' ની ટોપી પહેરાવાય...

સમાજસુધારકો તો રાગ રામમોહનરાય ગાંધીજી વગેરે ગણાતાં હતાં...આજે તો સમાજસુધારક ઇન્દિરા, ગિરિ અને ચૌહાણ પણ ગણાય છે ! તો શું એ માનવોની કક્ષામાં અમારા પરમાત્મા મહાવીરદેવને તમે મૂકવા માંગો છો ?

'મહાવીરે સાધ્વીસંઘ સ્થાપીને સ્ત્રીઓને સ્વાતંત્ર્ય આપ્યું છે. યિચારી સ્ત્રીઓને પૂર્વના ઋષિ મુનિઓએ ગુલામડી બનાવી હતી. મહાવીરે એ ગુલામીમાંથી મુક્તિ અપાવી અને સાધ્વીસંઘની સ્થાપના કરી' આવક જુઠાણાં હવે બંધ કરો.

શું મહાવીરદેવે જ સાધ્વીસંઘ સ્થાપ્યો હતો ? પાર્શ્વનાથ; નેમિ-નાથ અને તે પૂર્વના અનંતાનંત તીર્થંકરોએ સાધ્વીસંઘ સ્થાપ્યો નથી ? સાધ્વીસંઘ સ્થાપ્યો માટે પરમાત્મા મહાવીરદેવને 'સમાજ સુધારક' કહેવા એના જેવું હડાહડ જુકે બીજું કયું છે ?

'ગાંધીનું નામ લઈને જ ગાંધીવાદીઓએ ગાંધીજીની ધોર ખોદી છે.' એમ રાષ્ટ્ર ભક્તો હવે કહે છે. પરમાત્મા મહાવીરદેવનું નામ લઈને જ તેમના સિદ્ધાંતોની આ ઉજવણીકારો ધોર ખોદવા માંગે છે. સ્ત્રીના શીવનું નિકંદન કાઢવા માટે જ પરમાત્મા મહાવીરદેવના નામ ઉપર 'સ્ત્રી સ્વાતંત્ર્ય' ચઢાવવામાં આવે છે.

આ ક્રોધ નથી, શાસનરાગ છે :—

અમારે ક્રોધ કરવો નથી. છતાં ય ક્રોધ થઇ જાય છે. આજ વિષય અને કથાઓનો ત્યાગ કર્યાને ૨૨-૨૨ વર્ષ થયા...અને છતાં હજુ ય અમે

કપાયો કરીને સાધુજીવનને અલગાવીએ એવા મૂર્ખ નથી. પણ શું કરીએ ? શાસન જાણે રંગાષ્ટ રહ્યું હોય એવું લાગે છે માટે જૂમરાણ મચાવીએ છીએ. વિષય અને કપાયમાં મળાજૂડ પડેલા તમે લોકો તમારા સંસારના કાર્યોમાં અવસર આવે કપાયો કરો છો. અને ભગવાનના શાસન ઉપર આક્રંતો આવી હોય ત્યારે કપાય કરતાં નથી. સમતાના સાગર બની જાએ છો, તમારા લોકોનું લોહી પણ ઉકળતું નથી. એનું કારણ શું છે ? ઉલટા અમે પ્રભુશાસનનું રક્ષણ કરતાં હોઈએ ત્યારે કોઈની ‘ખીક’ લઈને અમને ઠંડા પાડવા આવે છો. અમારા લોહી ગરમ કરવાને બદલે તમે ટાકું પાણી રેડો છો. તમને પ્રભુના શાસનની ‘ખીક’ લેવાનું કેમ સૂઝતું નથી ? કોઈના દૂત બનીને તમે મારી પાસે આવે છો, એ અત્યંત દુઃખદ ખીના છે. અમારો આ કપાય નથી. પરંતુ વીરશાસનનો રાગ રગરગમાં એવો વ્યાપી ગયો છે કે હવે એ શાસનનું નિકંદન નીકળી રહ્યું હોય ત્યારે ય અમે સમતાના સાગરમાં ઝૂલીએ એ અમારાથી બને એવું નથી.

ડાહ્યા અને ડમરા બનીને તમે અમને ઉપદેશો આપો છો ‘સાહેબ ! તમે તો સાધુ કહેવાઓ. તમારે તો સામાયિકનું વ્રત ? સામાયિક વ્રત એટલે સમતાનું વ્રત ! એમાં કપાય થાય નહિ વગેરે વગેરે...’ પણ યાદ રાખજો કે તમારું હઠાપણ તમને જ એક દી’ ખાઈ જાશે શાસન તો એના સ્વયંભૂ બળથી ચાલ્યા જ કરશે. પણ શાસનના આક્રમણો વખતે ય જે ભાગ્યશાળીઓ પોતાની ફરજે ચૂકશે તેમને કર્મસત્તા કદી નહિ છોડે. તમે તમારું કરો, અમે અમારું !

આવા કેટલાક ડાહ્યા માણસો અમને શીખામણ આપવા આવે છે કે ‘તમે તમારું કામ કરો અમે અમારું કરીએ... અમે ૧૪ લાખમાં અમને મનગમતું મહાવીરચરિત્ર લખીએ તમને મનપસંદ એવું મહાવીર ચરિત્ર તમે લખો ને ! કોણ ના પાડે છે ?’

પરંતુ આમ કહીને અમારું મિશન એ લોકો તોડાતી નાંખવા માંગે છે. હું વીરચરિત્ર લખવા બેસી જાઉં એટલે શાસ્ત્રવિરુદ્ધ રીતે લખાતા વીરચરિત્ર તરફનો મારો વિરોધ અટકી જાય... અને એથી એમને ફાવટ આવી જાય. અમારું ધ્યાન આ રીતે આ લોકો અન્યત્ર ખેંચી જવા માંગે છે. એ અમે હરગીઝ નહિ થવા દઈએ.

હવે નવું જન શાસન ! !

આ ઉજવણી દ્વારા જાણે એક નવું જ ને-શાસન સ્થાપતાં

આવી રહ્યું છે. એથી જ જાણે એમણે પોતાનો ભુદો પચરંગી ધ્વજ બનાવ્યો છે.

વર્તમાનકાલીન જૈનશાસનનો ધ્વજ દ્વિરંગી-સફેદ અને લાલ છે. એ લોકો એ ધ્વજને ઉઠાડી દઈને પોતાનો નવો પચરંગી ધ્વજ બનાવે છે. અને એ રીતે ગામેગામે પ્રાચીનધ્વજને માનનારા અને નવીન ધ્વજને માનનારા લોકોને લદાવવા માગે છે.

તમારે તમારું નવું જૈનશાસન સ્થાપવું છે ? જો ના...તો પછી શા માટે નવો જૈનધ્વજ-પરંપરાગત જૈનધ્વજને તોડીને-તમે બનાવો છો ?

સ્વયંસંચાલિત મંડળ તરીકે હવે નવી એક રાષ્ટ્રીય કાઉન્સિલ સ્થાપવામાં પણ આવી છે. આમાં જૈનસાધુઓનું આધિપત્ય જરાપણ નહિ રાખવામાં આવે. જૈનાચાર્યોના આધિપત્યવાળો જૈનસંઘ તો વિદ્યમાન છે જ. હવે જેમાં જૈનાચાર્યોનું આધિપત્ય ન હોય એવો સ્વયં સંચાલિત નવા ધ્વજવાળો...નવો ચતુર્વિધ (સ્થાનકવાસી તેરાપથી દિગમ્બર અને શ્વેતાંબર) સંઘ જાણે સ્થપાઈ રહ્યો છે. આપણાં વર્તમાન જૈનસંઘમાં સાધુ-સાધ્વી શ્રાવક અને શ્રાવિકા એમ ચતુર્વિધપણું છે. હવે એ તો એમને મંજૂર નથી. આથી જેમાં સાધુ-સાધ્વીનું નામ ન હોય એવો-સ્થાનકવાસી તેરાપથી દિગમ્બર અને શ્વેતાંબર-એવો ચતુર્વિધપણવાળો જૈનસંઘ જાણે કે સ્થપાઈ રહ્યો છે. એથી મૂળમૂત સાચા જૈનસંઘને ધક્કો મારવાનું કામ કરવામાં આવનાર છે. આ બધી ગહન વાતો ખૂબ જ વિચારપૂર્વક શોચશો તો જ સમજાય એવી છે.

બુદ્ધિજીવીઓનો એ સંઘ અમને મંજૂર નથી. હું તમને 'બુદ્ધિજીવી' કહું તો તમારે સમજી લેવું કે મહારાજ સાહેબ અમને 'શાસ્ત્રવિરુદ્ધ' માને છે. તમે અમને 'રૂઢિચુસ્ત' કહો પણ અમે એથી ઉલટા હરખાઈ જઈએ છીએ. કેમકે અમે તો રૂઢિ-અર્થાત્ શાસ્ત્રો-જેમ કહે તેમ જ વર્તવું એવા જ સિદ્ધાંતમાં ચુસ્ત છીએ. જ્યારે અમે તમને 'બુદ્ધિજીવી' કહીએ ત્યારે તમને એમ લાગે છે કે 'મહારાજ સાહેબ અમારા ગુણ ગાય છે' પણ વસ્તુતઃ એવું નથી. બુદ્ધિ પ્રમાણે જ જે ચાલે... શાસ્ત્ર આદિને જે અવગણીને જીવે એનું નામ 'બુદ્ધિજીવી' ! આવા અર્થમાં તમે 'બુદ્ધિજીવી' હો તો એને ગુણરૂપ માનશો નહિ.

નવું જૈનશાસન શા માટે ?

તમને અમે શીશપાલનનો, કંદમૂળત્યાગનો જે ઉપદેશ આપીએ છીએ

અને ઉપદેશ દ્વારા તમને જે શીલપાલન, કંદમૂળત્યાગ આદિ કરાવીએ છીએ એ પેલાં ભોગરસિયાં જીવેને ગમતું નથી. શીલજીવોને અને કંદમૂળ ભક્ષીઓને એ જરાય રુચતું નથી. આથી જેમાં આવા બધાં તપ-ત્યાગ આદિ ના હોય એવાં જૈનશાસનની સ્થાપના થાય તો કેટલાકોને મળ જ પડી જાય ને ?

આ બધું હવે અમારાથી ખમી શકાતું નથી. એટલે જ આટલી જંગી સભાઓમાં ગળું ફાડીને બોલીએ છીએ. આવું કાંક કરતાં ગાડી ઠેકાણે આવે એવી આશાથી...

ચન્દના...મહાવીરની પ્રેમિકા ?

હવે તો ‘મહાવીર સ્વામીજીની પ્રેમિકા તરીકે ચન્દનબાળા હતી...’ એવું પ્રગટપણે લખાવા માંડ્યું છે. ભગવાન મહાવીર ! દેવાધિદેવ ! ત્રિલોકગુરુ ! વાસનાનો અંશ જેના રૂંવાડે ન હતો એવા એ અમારા પરમપિતા ! અને એ મહાસતી આર્યા ચન્દનબાળાના પ્રેમી ? ચન્દના એમની પ્રેમિકા ? આ બધાં કેટલાં ભયંકર વિધાનો છે એ તમે સમજી શકો છો ખરા ?

આ શબ્દો જે સાંભળી શકે છે એ જૈન કહેવાય ખરો ? વીરનો સપૂત કહેવાય ખરો ? ‘મહાવીર જેમ પોતાના જીવનમાં મોક્ષને સ્થાન આપ્યું છે એમ મોક્ષના જેટલું જ કામને પણ સ્થાન આપ્યું છે’... આ વિધાન કેટલું ખતરનાક છે ? મારા કાન હવે આવા વિધાનો સાંભળવા તૈયાર નથી...મારી આંખો હવે આવા લખાણો વાંચી શકવા સમર્થ નથી... આવા વિધાનો જે વાંચવા જ પડતાં હોય તો એ આંખો ફૂટી જાય. આવા વિધાનો સાંભળવા પડતાં હોય તો એ કર્ણપટલના પડદાંઓ તૂટી જાય. એવું ક્યારેક મનમાં થઈ જાય છે.

આન્તર-વેદના :-

હવે તો અમે તંગ આવી ગયા છીએ. સાક્ષાત્ ભગવાન વીર ઉપર આવા ગંદા અને ગત્રીય આક્ષેપો અમારે ત્યાં ૨૫૦૦ વર્ષોમાં ક્યારેય કોઈએ નથી કર્યા... એવા આક્ષેપો આજ થઈ રહ્યા છે.

શું કહીએ ? આવી ઉજવણી; આવા લખાણો; આવા વિધાનો; અંધ કરવા માટે તમારે અમારું અસ્તિત્વ તોડી નાંખવું હોય તો તોડી નાંખો. તમે કહો અને શસ્ત્રો જે છૂટ આપવું હોય તો ભગવાનના શાસનની ખાતર અમે તમારી પાસે જોળો પાધરીશું. પગમાં પડીશું. પણ આ તોફાન

સત્વર બંધ કરો. અમને અમારી ચિંતા નથી. અમારા પરમાત્મા મહાવીર-
દેવની ચિંતા છે. અમારા પરમાત્મા મહાવીરદેવને તમે એમના સ્વરૂપે જીવવા દો.
એસુમાર શાસ્ત્ર વિરોધી વિધાનો :—

શાસ્ત્ર વિરોધી બકવાટો હમણાં હમણાં એસુમાર બની ગયા છે. જેને
જેમ ફાવે એમ ફેંકે રાખે છે. દસસુખ માલવણિયા કહે છે ‘ત્યાગી સંસ્થાના
અહમય્ય અને પરિશ્રદ્ધ વૈકલ્પિક જેઈએ. આ દાળમાં ઉકાળેયું પાણી
પીવાની કોઈ જરૂર નથી. નજો દ્વારા આવતું પાણી બધું અચિત્ત થઈ
જાય છે ઇત્યાદિ...’

એચરદાસ પંડિત એવા આશયનું કહે છે કે ‘અનંત જીવો સંસારમાં ભરાઈ
રહ્યા હતા એટલે એ અનંતામાંથી થોડા અનંતાને ૧૪ રાજ્યોકતે ખૂણે ઘડેલી
મોકલ્યા. એ અનંતાને સિદ્ધો એવું નામ આપ્યું. એ બિચારા સિદ્ધો પડી
જાય નહિ એટલે ૪૫ લાખ યોજનની સ્ફટિકની શિલા ઊભી કરી...વગેરે...
તથા સિમન્ધરસ્વામી જેવી કોઈ વસ્તુ જ આ જગતમાં નથી. જો હોય તો
વૈજ્ઞાનિકો એની શોધ કરી જ શકે...ઇત્યાદિ...’

આવા બધાં શાસ્ત્રવિરોધી લવારાઓને આજે કોઈ પાર રહ્યો નથી
અને આથી જ અમારું લોહી ગરમ થયા વગર રહેતું નથી.

ઈશ્વર પેટલીકર કે જે એક જૈનતર માણસ છે. જેને જૈનશાસ્ત્રોનું
કથુંબ જ્ઞાન નથી-એ કહે છે કે ‘ઘણા બધા સાધુઓ સમ્મતીય વાસનાઓથી
પીડાય છે.’

મારું તમને એ કહેવું છે કે જો તમે લોકો તમારા સાધુઓના
જીવનમાં પણ આવા બ્રહ્માચારના આક્ષેપો કરી શકતા હો તો તમે લોકો
અમને વહેરાવો છો શા માટે? શા માટે અમારી સુપાત્ર ભક્તિ કરો છો?
અમને વહેરાવવાનું બંધ કરી દો. તમને અમારા ચારિત્ર્ય જીવન ઉપર
શંકા છે તો તમારું માથું અમારાં ચરણોમાં શા માટે મૂકો છો? અમારા
જીવન ઉપર આવા બ્રહ્માચારના તદ્દન જુદા અને બિલકિલ આક્ષેપો કરનારા
પાકે અને છતાંય તમે ઉકળી પડતાં નથી?

જો જેમ ફાવે એમ બંધે રાખે છે. કોઈ જાણે પૂછનાર જ નથી...
મનમાં આવ્યા એવા લવારાઓ કરે રાખે છે. આ બધું અમારે ક્યાં સુધી
નલાવી લેવું?

આવા માણસો સમિતિમાં :—

બને આવા જ માણસો ઉજવણીની સમિતિઓ; લેખકમંડળોમાં

ભારાઈ બેઠા છે. ગુજરાત રાજ્યની નવી રચાએલી પ્રાંતીય સમિતિમાં આ બધા શાસ્ત્ર વિદોહી અને અશ્રદ્ધાળુ પંડિત સુખલાલ, માલવણિયા, ખેયરદાસ વગેરે ભારાઈ બેઠા છે. અને એવા શાસ્ત્રદોહીઓ સાથે આપણાં જૈનો શ્રી કર્ણુરમાઈ લાલભાઈ, શ્રી જીવતલાલ પ્રતાપશી, શ્રી ચન્દ્રકાન્ત ખટ્ટભાઈ વગેરે ક્રિયાચુસ્ત અને શ્રદ્ધાળુ ગણાતાં પુણ્યવાનો જઈ બેઠા છે? આ ઉપરથી જ આ ઉજવણીમાં શું થશે એની ખબર પડી ગય છે.

કોઈ પણ માણસ કેવો છે અને શું કરતો હશે? એ જાણવું હોય તો એનું મિત્રમંડળ કેવું છે? એ જાણી લેવું જોઈએ.

સાંપ્રદાયિકતા શું ઝેર છે?

આજના બુદ્ધિ જીવીઓ બોલશે કે ‘સાંપ્રદાયિકતા ઝેર છે. સાંપ્રદાયિકતા દૂર કરો. બિનસાંપ્રદાયિક ધર્મ બનાવો...વગેરે...’ સાંપ્રદાયિક ધર્મો એટલે પૂજા-પ્રતિક્રમણ આદિ! આ બધું શું ઝેર છે? જેના દ્વારા જ આપણે સંસાર સમુદ્ર તરવાનો છે અને ભગવાન મહાવીરદેવે પણ આ જ ધર્મતરવાનું આચરણ કરવાનું જણાવ્યું છે એ બધું ય ઝેર? તો અમારે માટે અમૃત શું છે એ તો કોઈ બતાવો! ‘યજ્ઞયાગની હિંસા બંધ કરાવવા માટે જ મહાવીરે અવતાર લીધો હતો’ આવાં બધા લવારાઓ કાઢીને તમે શું અમને વૈદિકો સાથે લઢાવી મારવા માંગો છો? તમારી દાનત શું છે એ તો કહો, એથી અમને ખબર પડે...

વનસ્થલી શા માટે?

ઉજવણીમાં વનસ્થપતિની શી જરૂર છે? સરકારને દિલ્હીમાં બાગ બગીચાની ખાસ જરૂર છે. એ માટે એને અમુક લાખ રૂપિયા ખર્ચવાના છે. હવે એ જરૂરિયાતને ભગવાન મહાવીરના નામે ચઢાવી દઈને લાખો જૈનો રાજી થઈ જતાં હોય અને ભવિષ્યમાં બધા જૈનોના વોટ પોતાને મળી જવાની શક્યતા હોય! તો ભારત સરકાર શા માટે આ વનસ્થલીને ‘ભગવાન મહાવીર’ નું નામ આપવાની ના પાડે?

કામ પોતાનું...અને નામ મહાવીરનું...આ વનસ્થલીમાં શું થશે? હોજો; કુવારઓ; ગીચ ઝાડીઓ; અને મોટા નાના વૃક્ષોના બીજના આરોપણ! આ બધું કરવામાં ભગવાન વીરના અહિંસાના સિદ્ધાન્તની ધોર હાંસી થાય છે એનું ઉજવણીકારોને ભાન છે? ધોર આરંભ અને સમારંભો કરીને મહાવીરદેવનું નામ જોડવાનું તમને કોણે કહ્યું?

એ ઝાડીઓમાં ‘કપલો’ આવશે. પરદેશીઓ અને ભારતીય યુવાન-યુવતીઓ ભટકશે અને પાપલીલાઓ ચાલશે.....આ બધું ય થશે ભગવાન મહાવીરના નામવાળી વનસ્થલીમાં !...

‘તો આ વનસ્થલીમાં ભગવાન મહાવીરનું શું ? ? —એવો પ્રશ્ન આપણને થાય...એટલે એ લોકો કહેશે ‘અમે ભગવાન મહાવીરના વચનામૃતો આરસમાં કોતરાવીને વનસ્થલીમાં ગોઠવીશું ?

હા...એ વાત સાચી કે વનસ્થલીમાં મહાવીરદેવનાં વચનામૃતો કોતરાશે. પણ એ બધીય ઠગબાજી જેવું નથી ? કોઈનું ખીરસું કાપવું હોય તો સફેદ કપડાં પહેરવા પડે. બદમાશો ઘોળે કપડે જ આજ બહારવટાં ચલાવે છે. બુકાની બાંધીને લૂંટ ચલાવવાનો કાગ હવે ગયો...એ જ ન્યાયે ‘ભગવાન મહાવીરના વચનામૃતો’ કોતરાવીનેજ મહાવીરદેવના બ્રહ્મચર્ય-અપરિગ્રહ-અહિંસા આદિ સિદ્ધાન્તોની કતલ થશે...

શાસ્ત્ર વિરોધી બીજ થાડા લવારાંઓ :-

શાસ્ત્રનો દ્રોહ કરનારા માણસોએ આજે કાંઈ બાકી રાખી નથી... પરમાનન્દ કુંવરજી કાપડિયા કહે છે કે ‘મહાવીર જીનીયર હતા...અને બુદ્ધ સીનીયર હતા ..મહાવીરમાં જેટલી કરુણા હતી એનાથી ઘણી વધારે કરુણા બુદ્ધની હતી...’

શાંતિપ્રસાદ જૈન; કે જેઓ આ ઉજવણીમાં સક્રિય આગેવાન કાર્યકર છે અને દ્વિગંબર કરોડપતિ છે એ કહે છે કે ‘અતિવૃષ્ટિ થઈ ત્યારે જૈનોએ પોતાના પૈસા ઘણાં આપ્યા; પરંતુ જૈનોએ દેરાસરો અને ઉપાશ્રયોના-દેવદ્રવ્ય અને જ્ઞાનદ્રવ્યના પૈસા કેમ ના આપ્યા એ મને સમજતું નથી... મને નાસ્તિક કહેવો હોય તો કહેા પરંતુ દેવદ્રવ્યના પૈસા જૈનોએ આપવાજ જોઈએ.’

આવા બધા બુદ્ધિજીવીઓ ઉજવણીમાં શું કરશે ? અ તદ્દન સરળતાથી સમન્વય એવું છે. આવા બધા શાસ્ત્રદ્રોહીઓની-ચારે ફિરકાની સમિતિઓ ભેગી થઈને ઠરાવ કરશે કે બાળદીક્ષા આપવી નહિ. સ્ત્રીઓની દીક્ષા અન્ધ કરવી. મન્દિરોના પૈસા રાષ્ટ્રમાં આપી દેવા...વગેરે.

તો આ બધું તમારાથી રોકાયું રોકાય એમ છે ? જો ના...તો પછી શા માટે આવા ભયાનક રાષ્ટ્રીયસ્તરને સ્વીકાર્યો ?

નવીન માધ્યમોથી ધર્મપ્રચાર :—

સ્વયં સંચાલિત મંડળ તરીકે કામ કરનારી રીસચી સોસાયટીઓના આગેવાનો પણ આવું જ કહે છે કે ‘અમે વિશ્વભરમાં મહાવીરનાં અહિંસા અપરિગ્રહ અને અનેકાન્ત-નો ફિલ્મો અને સ્લાઈડોના નવીનતમ માધ્યમોથી પ્રચાર કરશું...’

ઓ ! પુણ્યવાનો ! જૈનધર્મ કદાપિ પ્રચારથી વ્યાપ્ત બન્યો નથી. એ તો એના સ્વયંબૂ બળથી વ્યાપેલો છે. ધર્મ-પ્રભાવથી જ શાસનનો પ્રભાવ થશે. ધર્મ-પ્રચાર સાચો તેમાં જ છે. જીવનને આરાધનાના પ્રભાવથી હ્યુમનિટી રાખવું. કેલેન્ડરોના પ્રચારથી જૈન-ધર્મ કદાપિ પ્રસરતો નથી. એ લખી રાખજો.

હવે તો જાગો !

આવી અનેક આફતો જૈનશાસન ઉપર તૂટી પડી છે. ત્યારે ય નથી જાગવું ?

કાળઝાળ મોંઘવારીમાં લાખો લોકો બૂખે મરે છે તેવે ટાણેય અમે અને તમે-સહુ પેટ ભરીને ખાવાનું; જે શાસનના પ્રભાવે પામીએ છીએ. જે ધર્મના પ્રભાવે સાધુ અને સાધ્વીઓ આજે ય મસ્તીથી જીવી શકે છે. એ શાસન ઉપર જ્યારે ધણુના ધા લાગી રહ્યા હોય ત્યારે ય જાંઘવું છે. હવે તો જાગો ! શાસનની સંરક્ષા કાજે !

તો હવે ભગવાન કોણ ?

આ રાષ્ટ્રીય ઉજવણી દ્વારા દેવાધિદેવ ભગવાન મહાવીરને તો ‘સમાજ સુધારક ચિંતક’ની કક્ષામાં મૂકી દેવામાં આવ્યા...એમનું ભગવત્તત્ત્વ ઊઠાડી દેવામાં આવ્યું.

ત્યારે હવે પ્રશ્ન એ થાય કે ભાઈ ! જગતમાં ‘ભગવાન’ કોણ ? એટલે એનો ઉત્તર એ જ આવીને ઊભો રહે કે જેને ધણાં માને તે ભગવાન...અર્થાત્ જે ધર્મની બહુમતિ હોય એ ધર્મના જે ભગવાન એ જ આ વિશ્વના ભગવાન ! એવા ભગવાન તો ઈસુ ખ્રિસ્ત જ બનશે. કેમકે આજે જગતમાં ઈસુ ધર્મની જ બહુમતિ છે. આથી બહુજન્યમાન્ય ઈસુ અન્યા માટે જ, ઈસુ એજ ભગવાન...

આમ સર્વ ધર્મોના ભગવત્ તત્ત્વોનો વિલોપ કરીને ઈસુને ભગવાન

તરીકે જાહેર કરવા માટે પણ આ ઉજવણી પડ્યન સ્વરૂપ કેમ ન હોય ? અને એથી જ કહું છું કે આ ઉજવણીનો સખત વિરોધ કરવો જોઈએ.

જેનો-વૈદિકો એકઠા થાય :-

આમ ઉજવણી દ્વારા સર્વધર્મનાશનું ખૂબજ ભેદી અને ઊંડું પડ્યન છે. એથી જેનો અને વૈદિકો-અધાંજ હિન્દુઓએ આ ઉજવણીના વિરોધ માટે એકત્ર થવું ધટે...

આ ઉજવણીકારો ‘અમે ગ્રન્થોને સુધારીશું જ. અશાસ્ત્રીય અધાંય લખાણો રદ કરીશું’ એવી ખાત્રી આપતાં નથી, ઉજવણીની સમિતિઓએ શ્રદ્ધાળુ-અશ્રદ્ધાળુઓનો શંભુમેળો ભેગો કર્યો છે. તદ્દન સુધારક સુખલાલ વગેરે અને શ્રદ્ધાળુ શ્રી કરતૂરભાઈ શ્રી જીવાભાઈ વગેરે-અધાંયનો ખીચડો ગુજરાતની કમિટિમાં કરવામાં આવ્યો છે.

વૈશાલી ખૂબ જ વિકસિત કરવામાં આવનાર છે કેમકે એ દિગમ્બર પરંપરાને માન્ય મહાવીરનું જન્મસ્થાન છે. જ્યારે શ્વેતાંબરોને માન્ય પરંપરાગત ક્ષત્રિયકુળ વૈશાલીથી ચાલીસ માઇલ દૂર છે, એમાં કોઈ પણ જાતનું વૈશિષ્ટ્ય લાવવામાં આવનાર નથી. આથી જ તે દિવસે વૈશાલી એજ મહાવીરનું જન્મસ્થળ છે એવું પ્રસિદ્ધ થશે. અને ક્ષત્રિયકુળ વીરના જન્મ સ્થળ તરીકે સાચું હોવા છતાં તે ઊડી જશે. આમ છતાં અમારા જેનોને એ અધું મંજૂર છે. ખુમારી જ સાવ મરી પરવારી છે.

પયગંબર સાહેબનો ૧ વાળ ગૂમ થયો હતો ત્યારે મુસલમાનોએ ગોકીરો મચાવી દીધો હતો. વર્ષોથી એમને ત્યાં પયગંબરનો ૧ વાળ દાખડીમાં પૂરાધને આવી રહ્યો છે એવી એક માન્યતા છે. એ વાળ ગૂમ થયાના ખબર મુસલમાનોને પડ્યા અને એમણે વડાપ્રધાન શાસ્ત્રીજીને ચિન્તામાં મૂકી દીધાં. મુસલમાનો ૧ વાળ માટે આટલી લડત આપી શકે અને શ્વેતાંબર જેનો આખુંય ક્ષત્રિયકુળ જાય તોય નમાઝા બનીને જોયા કરે ? કેવી આપણી કંગાળ દશા છે ?

આવા માણસોનાં સન્માન ?

આ રાષ્ટ્રીયસ્તરની ઉજવણીમાં એવા માણસો છે કે જેને શાસ્ત્ર અને ધર્મ ઉપર લયંકર સૂગ છે.

રિપભદાસ રાંકા કે જે 'જૈનજગત' નામનું માસિક ચલાવે છે. એ આ ઉજવણીમાં છે. એને થોડા વખત બાદ ૧ લાખ રૂ. ની પર્સ; જૈન-ધર્મની ખૂબ સેવા કર્યા બદલ-અપાવવાની છે. કરતૂરભાઈ લાલભાઈ જેવા શ્રદ્ધાળુ ગણાતાં જૈન આગેવાન આવા માણસોને પર્સ આપવા જવાના છે.

બાણો છો આ રિપભદાસ કેવા માણસ છે ? એમણે થોડા વર્ષો પૂર્વે પોતાના 'જૈનજગત' માસિકના એક અંકમાં જમરકુમાર નામના એક લેખકનું 'મહાવીરની મનોબ્યથા' નામે ગદ્ય કાવ્ય પ્રગટ કર્યું હતું. અને એ કાવ્યનું પોતે ખૂબ અનુમોદન પણ કર્યું હતું...

એ કાવ્યમાં આવી પંક્તિઓ આવે છે કે :-

मैं सच कह रहा हूं तुम मुझे भूल रहे हो
तुमने मुझे इन्सान नहि; किन्तु भगवान समझा
शास्त्रो वेदो त्रिपिटको आगमोके आधार पर ।
किन्तु मैं तुम जैसा ही इन्सान था ।
बिल्कुल तुम जैसा ही हाथ पांव वाला ।
तुम्हारी हर कमजोरियां मुझमें थी ।
तुम्हारी हर मजबूरियां मुझमें थी ।
किन्तु मैं सच कहता हूं तुम्हें, केवल मैं इन्सान या ।
इन्सान बनकर ही इस धरती पर आया था ।
जैसे कि तुम ! हाड़ मांसका बना हुआ ।
कमजोरियोंसे घिरा हुआ ।
मजबूरियोंसे पला हुआ ।
मुझे तुम इन्सान ही रहेने दो ॥

આ કેટલાં ભયંકર શબ્દો છે એ તમને સમજાય છે ? ભગવાનને; ત્રણ લોકના નાથને; ઈન્સાનની કોટિમાં મુકી દીધાં... અને એનું અનુમોદન રિપભદાસ રાંકા કરે છે. એવા માણસોને અમારા જૈન આગેવાનો સન્માને !!!

વીરનું અવમૂલ્યન : તેનો પુરાવો :-

આ ઉજવણી દ્વારા દેવાધિદેવ ભગવાન મહાવીરપ્રભુના ભગવત-તત્ત્વનું અવમૂલ્યન કરવાનું છે એવી અમે જે બૂમરાણ મચાવીએ છીએ એનો પુરાવો હવે પ્રત્યક્ષપણે બહાર પડી ચૂક્યો છે. પ્રતાપરાય ગિ. મહેતા

નામના એક ચિત્રકારે લગવાન મહાવીરદેવ; બુદ્ધ; ઇશુ અને ગાંધી આ ચારનું એક સ્ટેચુ ચીમુખાકારે બહાર પાડ્યું છે. અને ભારતના મહાન પુરુષો તરીકે એ બધાને ગણાવ્યા છે.

રાષ્ટ્રીયસ્તરની ઉજવણી ઉપર આવી રીતે મહાવીરદેવને બુદ્ધ, ઇશુ અને ગાંધીની સમતુલનામાં મૂકી દર્શને અવમૂલ્યન જ કરવામાં આવ્યું છે ને? પ્રતાપરાયનું એ સ્ટેચુ તો રાષ્ટ્રીયસ્તરે શું થવાનું છે એનું માત્ર દિશ્સચન જ કરી જાય છે.

વિરોધમાં તમે કેટલા ?

વિરોધ કરવામાં હું એકલો જ છું એમ માનશે નહિ. અમારી સાથે ઘણાં છે. રાષ્ટ્રીય સ્તરની આ ઉજવણીના વિરોધ પૂ. પાદ આ. વિ. રામચંદ્રસૂરિય મહારાજ. પૂ. પાદ આ. વિ. રામસૂરિય મહારાજ (ડહેલા-વાળા)નો આખો સમુદાય, પૂ. પાદ સાગરાનંદસૂરિય મહારાજના સમુદાયના પૂ. આ. દેવ શ્રીમદ્ માણેકસાગરસૂરિય [જેમણે કોર્ટમાં દાખલ થયેલી રીટમાં એફીડેવીટ આપી છે] મહારાજ. પૂ. ઉપા. શ્રી ધર્મસાગર મહારાજ, પૂ. આ. વિ. કૈલાસસાગરસૂરિય મહારાજ, પૂ. આ. વિ. સિદ્ધિસૂરિય મહારાજના સમુદાયના પૂ. પાદ ભદ્રંકરસૂરિય મહારાજ તથા પૂ. વિબુધપ્રભસૂરિય મહારાજદિ...પૂ. લલિતસૂરિય મહારાજના સમુદાયના પૂ. આ. જયંતસૂરિય મહારાજ તથા પૂ. આ. વિક્રમસૂરિય મહારાજ; પૂ. પં. ચિદાનંદમુનિય મહારાજ; લવારની પોળવાળા પૂ. આ. દેવ શ્રી મંગળપ્રભસૂરિય મહારાજ, અંચળ ગચ્છાધિપતિ.આ. દેવ શ્રી ગુણસાગરસૂરિય મહારાજ આદિ અનેકાનેક જૈનાચાર્યો અને સાધુલગવંતો આ રાષ્ટ્રીય ઉજવણીના વિરોધમાં જ છે. તથા સ્થાનકવાસી સંઘનો પણ ઘણો ભાગ વિરોધમાં જ છે.

પહેલાં ‘રાષ્ટ્રીયસ્તર’ ખતમ કરો :-

ઉજવણી શાસ્ત્રીયસ્તર ઉપર ઉજવાય અને એ માટે પૂ. આ. દેવ શ્રી વિજયનંદનસૂરિય મહારાજ તથા પૂ. આ. દેવ શ્રી વિજયરામચંદ્રસૂરિય મહારાજ અને શ્રી કરતૂરભાઈ લાલભાઈ; એ ત્રણેય ભેગા થઈને શાસ્ત્રસંમત જે કોઈ કાર્યક્રમ એકમતિથી નક્કી કરે એ અમને મંજૂર જ છે.

શાસ્ત્રીયસ્તરના કાર્યક્રમનો અમારે જરાય વિરોધ નથી. પરંતુ સૌ પ્રથમ ‘રાષ્ટ્રીયસ્તર’ ખતમ કરવો જોઈએ. કેમકે રાષ્ટ્રીયસ્તર સ્વયં અશાસ્ત્રીય છે.

સલામાંથી :—પણ રાષ્ટ્રીયસ્તરવાળા એમનું કરે; તમે શાસ્ત્રીય સ્તરવાળા તમારી રીતે ઉજવણી કરો ને? તેમાં કોણ પ્રતિબંધ કરે છે? નહિ... એ ન બને... શાસક કોંગ્રેસમાં રહેનારાઓને સામ્યવાદમાં પ્રવેશ મળતો નથી. પહેલાં શાસક કોંગ્રેસમાંથી રાજનામું આપવું જોઈએ. એમ જૈન આગેવાનો જો રાષ્ટ્રીય અને શાસ્ત્રીય બંનેમાં પગ રાખવા માંગતા હોય તો એ નહિ બને. સૌ પ્રથમ રાષ્ટ્રીયસ્તરમાંથી રાજનામું આપી દો. એ પછી જ શાસ્ત્રીયસ્તરની વાત !

એ એમનું કરે આપણે આપણું કરીએ એ વાત પણ બરાબર નથી... ફિલ્મનો બ્યારે આપણે સહુ એકમતિએ વિરોધ કરીએ છીએ ત્યારે એમ કેમ નથી વિચારતા કે એમની અશાસ્ત્રીય ફિલ્મ ભલે એ ઉતારે. આપણે આપણી શાસ્ત્રીય ફિલ્મ ઉતારો ને ! એમ કહેવાય જ નહિ. સૌ પ્રથમ અશાસ્ત્રીય ફિલ્મને તોડવી જ જોઈએ અને ફિલ્મ સ્વયં અશાસ્ત્રીય છે માટે આપણાંથી શાસ્ત્રીય ફિલ્મ પણ ઉતારાય જ નહિ.

વર્ષો પૂર્વે એક ભાઈએ ટાઈલ્સમાં લગવાનું મહાવીરનું ચિત્ર મૂક્યું હતું. પ્રત્યેક ટાઈલ્સમાં લગવાનું વીરનું ચિત્ર ! ત્યારે શ્રી જિન-શાસનના શરૂા શ્રેષ્ઠિઓએ એનો ઉગ્ર વિરોધ કર્યો હતો. ‘એને જેવી ટાઈલ્સ બનાવવી હોય તેવી બનાવે આપણે બ્યારે ટાઈલ્સ બનાવીએ ત્યારે લગવાનું મહાવીરનું ચિત્ર નહિ મૂકવું’ આવો વિચાર કરીને કોઈ બેસી નહોતું રહ્યું એ ટાઈલ્સનો સખ્ખત વિરોધ કરીને જ આપણે જાણ્યા હતા.

બીજું એક દૃષ્ટાંત તમને આપું ! એક પિતા છે એ પિતાના બે પુત્રોમાં મોટો અવિનયી છે અને નાનો વિનયી છે. મોટો પુત્ર પિતાના મુખ ઉપર કાળી મેંશ લાવીને ચોપડે છે. ત્યારે નાનો પુત્ર એકદમ આવી જઈને મોટાને રોકે છે. ‘ભલા ! આ શું કરે છે ? પિતાના મુખ ઉપર મેંશ ચોપડાય ?’

ત્યારે મોટો પુત્ર કહે છે કે ‘જો તારે મારી વાતમાં પંચાત નહિ કરવાની...તારે પિતાના પગે ચંદન ચોપડવું હોય તો ચંદન ચોપડ...હું મેંશ ચોપડું’ તેમાં તું જરા પણ ગરબડ ન કર. તું તારું કામ કર; હું મારું કરું છું.’

તો હવે અહીં નાના પુત્રે શું કરવું જોઈએ ? નાના પુત્રની સૌ પ્રથમ ફરજ એ જ થઈ પડે છે કે મોટા પુત્રને મારીને-ગમે તે રીતે મેંશ

ચોપડતો બંધ કરવો. અને ત્યાર બાદ જ ચંદન ચોપડવું. આમ કરે તે જ એની પિતૃભક્તિ સાચી કહેવાય...

આ જ રીતે 'સમાજ સુધારક' 'ક્રાન્તિકારી' 'સામ્યવાદના પિતા' 'સંતતિ નિયમનના હિમાયતી' વગેરે વિશેષણો ૩૫ મેં શ્રી અમારા પરમ-પિતા મહાવીરદેવને કેટલાક સુધારકો લગાડે ત્યારે તેનો સખ્ત વિરોધ જ કરવો, કે 'ત્રિલોકગુરુ તીર્થ' કર દેવાધિદેવ ઇત્યાદિ વિશેષણોનું ચંદન ચોપડવું ? રે ! એ તો મૂર્ખાઈ જ કહેવાયને ?

સૌ પ્રથમ સમાજ સુધારક ઇત્યાદિ વિશેષણોની કાળી મેંશ લગાડનારી સુધારકોની રાષ્ટ્રીય ઉજવણીને દૂર કર્યા પછી જ આપણે શાસ્ત્રીય-સ્તરની ચંદન ચોપડવા જેવી ઉજવણી કરીએ તે ઉચિત છે.

સંઘની સંમતિ કેમ લીધી નહિ ?

કસ્તૂરભાઈને જ્યારે ચણડાંશુચંદુને બદલે જન્મભૂમિ પંચાંગને સંઘમાન્ય બનાવવું હતું ત્યારે પણ શ્રી-સંઘની સંમતિ લેવી જરૂરી બની હતી.

અને આવો વિરાટ પાયા ઉપર ભગવાન વીરનો ૨૫૦૦ મેા નિર્વાણ મહોત્સવ કરવો હતો ત્યારે શ્રીસંઘની સંમતિ પણ તમે લોકોએ લીધી નહિ !

ટકરાવું નથી; પણ સંઘર્ષ અનિવાર્ય છે :—

આપણને કોઈ સાથે જરા પણ ટકરાવાની ઇચ્છા નથી. પરંતુ વીરના શાસનની રક્ષા ખાતર સંઘર્ષ કરવો પડે તો અનિવાર્ય સમજીને કર્યા વગર ન જ રહી શકાય એવી સ્થિતિનું નિર્માણ થઈ ચૂક્યું છે.

એ વ્યક્તિને ઝઘડા પડ્યાં. એક કહે છે કે 'એ દુ ચાર' અને બીજો કહે કે 'એ દુ છે' ! તો અહીં 'એ દુ પાંચ' કરવા દ્વારા શાંતિ મળતી હોય તો તે આપણને પરવડે ખરી ?

'એ દુ પાંચ' ની શાંતિ મેળવવા કરતાં 'એ દુ ચાર' ના સત્ય ખાતર સંઘર્ષ જીતો રહે તો ય તે બહેતર છે. જૂડી બાંધછોડ કરતાં સત્યના કાળે સંઘર્ષ હજાર દરજ્જે સારો છે.

શાસન રક્ષાર્થે કષાય પણ ક્ષમા જ છે :—

આ સંઘર્ષમાં કષાય કરવો પડે તો ય મંજૂર છે. શાસન રક્ષા ખાતર કરતો કષાય એ વાસ્તવમાં કષાય જ નથી. એ તો મહાક્ષમા છે.

જોમ એપેન્ડીક્ષના રોગને કાઢવા માટે ચીરવામાં આવતું પેઠ; એ ડોક્ટર દ્વારા કરાતું ખૂન નથી જ...કેમકે એ તો રોગનાખૂદી માટે અનિવાર્ય કાપકૂપ છે.

પરમાત્મા મહાવીરદેવે સાફ નિષેધ કર્યો હતો છતાં ય ભગવાન પ્રત્યેના ભારે રોગને કારણે સર્વાનુભૂતિ અને સર્વનક્ષત્રે; જ્યારે ગોશાળાએ ભગવાન ઉપર તેજોદેશ્યા છોડી ત્યારે માંડલાની બહાર જઈને; ગોશાળાને ઠપકો આપ્યો.

મુનિ સર્વાનુભૂતિ અને મુનિ સુનક્ષત્રે ગોશાળા ઉપર કપાય કર્યો. ગોશાળાની તેજોદેશ્યાના ભોગ બનેલાં બન્ને મહાત્માઓ ૧૨મા દેવલોકમાં ચાલ્યા ગયા ! કપાય કરવા છતાં ય ૧૨મો દેવલોક મળ્યો.

આમ શાસન રક્ષા ખાતર કરાતો કપાય એ વાસ્તવમાં કપાય નથી. એથી જ ૧૨મા દેવલોકને આપવા પણ તે સમર્થ બન્યો.

ભલે આપણે ‘નાફરવાદી’ કે ‘નકારાત્મક’ કહેવાઈએ. એ બધું ય અમને મંજૂર છે. જે ભગવાનના શાસનની; એમ કરતાં ય રક્ષા થતી હોય તો ! !

અત્યારે તો ખંડનાત્મક જ !

રચનાત્મક વાતો હમણાં બહુ ચાલી પડી છે. ‘રચનાત્મક કાર્યક્રમ ખતાવવો જોઈએ. ખંડન ખંડન ખંડન...એકલું નહિ કરવું જોઈએ’ ઇત્યાદિ ઘણું ઘણું અમને ઉદ્દેશીને કહેવાય છે.

પણ આ બધા રચનાત્મકવાદીઓને મારે પૂછવું છે કે ચીનનું જ્યારે ભારત પર આક્રમણ આવે; અને તે વખતે સરકાર તરફથી જાહેર કરવામાં આવે કે અત્યારે સહુ નવયુવાનો લડાઈ લડવા માટે રૈનિક બનીને સજ્જ થઈ જાય.

ત્યારે આ રચનાત્મકવાદીઓ એમ કહે છે ખરા કે ‘અત્યારે જે અમારા યુવાનો લડાઈમાં રૈનિક બનવા માટે તૈયાર થઈને ચાલ્યા જાય તો ઉદ્યોગો—કારખાનાઓ વગેરે બંધ પડી જાય. યુદ્ધ કરવાનું ખંડનાત્મક કામ અમને પસંદ નથી. અમારે તો ઉદ્યોગો ચલાવવા; કારખાના ચલાવવા વગેરે રચનાત્મક કાર્યો જ કરવા છે. યુવાનોએ રચનાત્મક કાર્ય જ કરવું જોઈએ’ આવું એ રચનાત્મકવાદીઓ યુદ્ધના સમયે કેમ બોલતાં નથી ! ત્યારે તો બધાં જ કહે છે ‘ભાઈ ! દેશ ઉપર આક્રમ આવે હોય ત્યારે

આપણા ધંધા-ધાપા ના જોવાય. દેશનું રક્ષણ સૌ પ્રથમ કરવું જોઈએ' ભલે તે ખંડનનું કાર્ય ગણાતું હોય.'

આ જ ન્યાયે હું કહું છું કે ભલે અમે ખંડનાત્મક નીતિના હિમાયતી ગણાતા હોઈએ. નાફેરવાદીના ખિરુદ્દા અમને મળતાં હોય એની અમને પરવા નથી. પરંતુ શાસન સંકટમાં હોય ત્યારે પણ અમે મંડન-મંડનની વાતો કરીને ખેસી જ રહીશું તો તે કેમ ચાલશે ?

૨૪૯૯ વર્ષ સુધી રચનાત્મક કાર્યો અમે કરતાં જ આવ્યાં છીએ. અમારી મર્યાદામાં રહીને કરવા લાયક બધાં જ રચનાત્મક કાર્યો અમે (સાધુઓ) કરતાં જ રહ્યા છીએ. અને ૨૫૦૧માં વર્ષે પણ પાછા એ રચનાત્મક કાર્યો કરવાના જ છીએ. પણ જ્યારે ૨૫૦૦માં વર્ષે શાસનને ભયંકર આફતોથી ઘેરાયેલું જોઈએ ત્યારે ય રચનાત્મક કાર્યક્રમોની વાતો કરવી એ શું ઉચિત છે ખરું ?

આપણું ધ્યાન આ વિરોધ પરતવેથી દૂર કરી દેવા માટે જ 'રચનાત્મક'ના નામનો સુવાળો શબ્દ-પ્રયોગ કરાય છે.

આ કપાય નહિ ખમીર છે :—

જુઓ; મારામાં તમને કપાય દેખાય છે. હું જરા જોરથી બોલું એટલે તમે બધા એમ માની લો છો કે 'મકારાજ સાહેબ ગરમ થઈ જાય છે. આવેશ કરે છે,' પણ હકીકતમાં હું તમને સાચું કહું છું કે આ કપાય નથી આ તો ખુમારી છે.

બોલું છું હું; વીરના સન્તાન તરીકે :—

આ પાટ ઉપરથી હું જે કંઈ બોલું છું તે વીરના સન્તાન તરીકે બોલું છું. આથી એમાં તમને ખુમારીનું તત્ત્વ જોવા મળે તો 'ક્રોધ' નો આક્ષેપ કરતાં સૌ વખત વિચાર કરજો.

કવીર 'રાષ્ટ્રીયસ્તર' !

આથી અમારી સૌ પ્રથમ માંગણી તો એ જ છે કે ઉજવણીના 'રાષ્ટ્રીયસ્તર'ને ખતમ કરો. જે રાષ્ટ્રીયસ્તર સર્વ અનિષ્ટાનું મૂળ છે એ રાષ્ટ્રીયસ્તર તો ખતમ જ થવો જોઈએ.

ગાંધીજીએ જ્યારે સ્વરાજ્યની લડત ઉપાડી ત્યારે અંગ્રેજ આગેવાનોએ આવીને ગાંધીને પૂછ્યું 'બાપુ ! તમે અમને હાંકી કાઢીને પછી શું કરશો ? અમે જતા રહીએ તો તે પછી તમારી પાસે કોઈ રચનાત્મક કાર્યક્રમ છે કે જોયો ભારતનું ઉત્થાન થાય ?' ત્યારે તમારા બાપુએ શું કહ્યું હતું જાણો

છો 'પહેલાં કવીટ ઇન્ડિયા'...પહેલાં તમે લોકો ચાલ્યા જાઓ. પછી અમે અમારું ફેડી લઈશું'.

એમ હું પણ આ રાષ્ટ્રીય ઉજવણીના પક્ષકારોને કહું છું કે પહેલાં 'કવીટ રાષ્ટ્રીય સ્તર'—પહેલાં રાષ્ટ્રીયસ્તર દૂર કરો...પછી ખીજ વાત ! કઈ રીતે શાસ્ત્રીયસ્તરે અમારે ઉજવણી કરવી એ અમે બધા—જૈનાચાર્યો અને સાધુઓ સમજીને નક્કી કરી લઈશું. પહેલાં તો 'કવીટ રાષ્ટ્રીયસ્તર'. પ્રાન્તે આપણું કર્તવ્ય :—

રાષ્ટ્રીયસ્તરની ઉજવણીના અનિષ્ટોની આજે આપણે થોડી વિચારણા કરી. હવે આપણા સહુની એકતી એક ફરજ એ બની રહે છે કે આપણે સહુએ આપણી શક્તિ અનુસાર; તન, મન અને ધનથી આ ઉજવણીનો વિરોધ કરવો જ જોઈએ. નિર્વાણમાર્ગના પ્રકાશક એવા ધર્મેના થતો ઉચ્છેદ અટકાવવો જ જોઈએ. એ માટે જેમ બને એમ વધુ તારો; સેવીન પ્રામો દ્વારા વિરોધ નોંધાવવો જોઈએ. વડાપ્રધાનને અને ખીજ પણ સ્થળોએ વિરોધના તારો વગેરે કરવા જોઈએ. સમજીને ઇચ્છાપૂર્વક વિરોધની સહીઓ પણ આપવી જોઈએ. એ માટે આરાધના પણ કરી શકાય અને એ દ્વારા આપણે શાસનની સંરક્ષાના આ કાર્યમાં યથાશક્ય બધો જ પ્રયત્ન કરી છૂટવો જોઈએ. પ્રયત્ન કરતાં કરતાં જ સિદ્ધિ લાઘશે. કદાચ સફળતા નહિ સાંપડે તો ય મારી-તમારી અને સહુની કર્મનિર્જરા તો અચૂક જ છે અને એ દ્વારા પરંપરયા મુક્તિ પણ અકર જ છે.



પ્રકાશક : કમલ પ્રકાશન ટ્રસ્ટ, પળાટર/૩, ખીજે માળે, રતનપોળના નાકે,
યાત્રિક ઈન્સ્ટીટ્યુટ સામે, ગાંધીરોડ, અમદાવાદ-૧

મુદ્રક : કાન્તિલાલ ડાહ્યાભાઈ પટેલ, મંગલ મુદ્રણાલય, રતનપોળ,
ફતેહભાઈની હવેલી, અમદાવાદ.

મૂલ્ય : ૫૦ પૈસા